

197

ประวัติการศึกษา

ชื่อ	นายณรงค์ ผลวงษ์		
วัน เดือน ปีเกิด	22 มีนาคม 2503	ชื่อสถาบัน	ปีการศึกษาที่จบ
วุฒิการศึกษา	วุฒิ		
มัธยมศึกษาตอนปลาย	รร. วรรณสุตศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี		2521
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)	มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น		2524
ทุนการศึกษา	-		
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานที่ทำมาจนถึงปัจจุบัน			

เป็นอาจารย์ประจำงานเทคโนโลยีทางดิน สถาบันวิจัยและฝึกอบรมการเกษตร กรมวิชาการเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปี 2525-ปัจจุบัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

หน้า 1
ภาคผนวกที่ 1

Data card for soil survey and rain erosion hazard survey
(FRONT SIDE)

Year	NR				
Obsv. No	Photo number + Run	Taxonomic classification	S.T.S	Local class	Physiographic unit
Date			Drainage class		
Authors			Depth-colour of distinct drainage-related mottling		
Position within physiographic unit			Depth of groundwater		
Slope % - facing			Note down main PH (decim) and calcareousness for the intervals as follows:		
Vegetation and/or land use			PH	CaCO ₃	
Parent material			nc=0 / sc=1 / c=2 / s/c=3 / unknown=4		0-30
Surface stones			Weatherable minerals		30-50
Rock outcrop			non / few / common / abundant		50-80
Human influence					80-120
			Salt depth - type		
			Cutans depth - type		
			Slicken sides		
			Pressure faces		
			Depth type		
			Cementation depth - type (inc. plinthite)		
			REMARKS:		

(BACK SIDE)

Thickness of organic layer (if present)	Horizon symbol	Mineral surface	Diagnostic horizons and additional information for classification	0	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	Texture	Remarks
Note: data in this order blow up if necessary: horizons as solid lines																	
FEATURES OF EROSION AND FACTORS															OTHERS		
Site code	M horizon	Solum	Slope	Form	Length	Dr. flow type	Extra runoff	Permeability	Structure	Texture	CO of O	Org. mater.	Veget. cover.	Triflage	Conservation	Suscept	Moist

ผ 2
ภาคผนวกที่ 2

แสดงตำแหน่งและลักษณะการชะล้างพังทลายที่ปรากฏของจุดสำรวจบริเวณต่าง ๆ

เลขที่ ของจุด	ชุกดินหรือ ธรณีวิทยา	ตำแหน่งในแผนที่ ระวาง L7071 sheet coordinated	บริเวณสำรวจ	ลักษณะการชะล้างพังทลายที่ปรากฏ
1	Sa	4946 II	040712 บ้านน้ำจี้ อ.จาว	-
2	Tm	4845 I	480250 บ้านหาลือ อ.เมือง	-
3	As-p	4843 IV	200370 บ้านแม่วะลุ่ม(2) อ.เดิม	-
4	AC	4946 II	990655 บ้านรองคำ อ.จาว	-
6	Hs	4945 IV	600310 บ้านทุ่งผ่า อ.เมือง	-
7	Hd	4946 I	020230 วัดพระหม่อมมา อ.จาว	-
8	Na	4945 IV	785305 บ้านแม่เกาะหลวง อ.แพะ	-
9	Ph	4946 II	037710 บ้านน้ำจี้ อ.จาว	-
10	Utt	4946 III	590740 บ้านสันป่าม่วง อ.แจ่ม	-
11	Cr	4945 III	545055 บ้านไหลทุ่ง อ.แพะ	-
12	Le	5046 IV	095740 บ้านบ่อซ้อ อ.จาว	-
13	Kc	4944 IV	590075 บ้านท่าแหงน อ.แพะ	-
21	Ks	4844 III	230460 บ้านค้อหนอง อ.เดิม	-
22	Tp	4946 II	933540 บ้านป่าหะ อ.จาว	ชะล้างผิวดิน
23	Sir	4945 IV	573273 บ้านกมหมื่น อ.เมือง	-
32	Lp	4845 I	480210 บ้านสัมฤทธิ์ อ.เมือง	-
33	Lp-b	-	-	-
35	Re	4845 I	355185 บ้านปุมหลวง อ.ห้างฉัตร	-
36	Sai	4845 I	410190 บ้านจุก อ.ห้างฉัตร	-
37	Tt	4945 IV	540180 บ้านกอกชุมโต อ.เมือง	-
38	Hta	4845 II	525125 บ้านแพะ อ.เมือง	-
44	AFC	4844 IV	350745 บ้านวังพร้าว อ.สนปราย	ชะล้างผิวดิน
45	Sp	4844 III	180390 บ้านท่าไม้ อ.เมือง	ชะล้างผิวดิน อ่างรับรุนแรง
46	Sp-g	4845 I	330270 บ้านห้างฉัตรเหนือ อ.ห้างฉัตร	แบบกระเด็น และชะล้างผิวดิน
47	Ng	4845 I	395284 บ้านป่าไคร้ อ.ห้างฉัตร	-
48	Kt	4845 I	414246 บ้านหัวทุ่ง อ.ห้างฉัตร	ชะล้างผิวดินอย่างรุนแรง
49	Rn	4845 I	337266 แปลงทดลองศูนย์พัฒนาที่ดิน ห้างฉัตร	ชะล้างผิวดิน
50	Suk	4845 I	336297 แปลงทดลองศูนย์พัฒนาที่ดิน ห้างฉัตร	ชะล้างผิวดิน
51	Hc	4845 I	340270 แปลงทดลองศูนย์พัฒนาที่ดิน ห้างฉัตร	ชะล้างผิวดิน
52	Ku	4945 IV	645020 สำนักงานงานหินลิก ใน กิ่งอำเภอ.แม่แพะ	ชะล้างผิวดินร่องเล็กและร่องลึก
54	Ku-aqe	49473III	645020 บ้านใหม่ป่าคา อ.วังเหนือ	ชะล้างผิวดิน

ผ 3
ภาคผนวกที่ 2 (ต่อ)

เลขที่ จุด	ชื่อย่อหินหรือ ธรณีวิทยา	กำหนดเงาในแผนที่ ระวาง L 7071	sheet coordinated	บริเวณสำรวจ	ลักษณะการชะล้างพังทลายที่ปรากฏ
55	Hr	4945 IV	550210	บ้านป่าขาม อ.เมือง	ชะล้างผิวดินและร่องลึก
56	MrC	4945 IV	770190	ร.ง.บ้านแม่เมาะ กิ่งอ.แม่เมาะ	ชะล้างผิวดินและร่องลึก
57	Yt	4843 IV	135130	ร.บ้านแมทธิก อ.แมทธิก	ชะล้างผิวดิน
58	Nt	4946 III	593705	บ้านใหม่เหล่าขาว อ.แจ่ม	ชะล้างผิวดินและร่องลึก
78	Ml	4945 IV	738430	บ้านคง อ.เมือง	ชะล้างผิวดินและร่องลึก
79	Ll	4844 III	280660	บ้านแม่เค็ช อ.เดิน	ชะล้างผิวดิน
80	Bg	4844 IV	295690	บ้านแม่เค็ช อ.เดิน	ชะล้างผิวดิน
81	No	4946 III	590540	บ้านคา อ.แจ่ม	ชะล้างผิวดินรุนแรงและร่องลึก
86	Cl	4845 II	376911	บ้านหอกปุกาย อ.เกาะคา	ชะล้างผิวดิน
87	Cd	4845 II	354900	บ้านหอกปุกาย อ.เกาะคา	ชะล้างผิวดิน
88	So	4945 III	447178	บ้านสัมมา อ.แม่เมาะ	ชะล้างผิวดิน
89	Su	4945 III	665177	สถานีรถไฟศาลากลางกิ่งอ.แม่เมาะ	ชะล้างผิวดิน
90	Ln	8444 I	432822	บ้านวังยาว อ.สัมปราช	ชะล้างผิวดิน
91	Pl	4945 III	660170	สถานีรถไฟศาลากลางกิ่งอ.แม่เมาะ	ชะล้างผิวดิน
94	Ty	4944 IV	660000	บ้านนาคงไ้ อ.แม่เมาะ	ชะล้างผิวดินและร่องลึก
98	Tk	4945 III	620110	บ้านแม่ทะ อ.แม่ทะ	ชะล้างผิวดินและร่องลึก
99	Lb	4945 III	615075	บ้านแม่ทะหลวง อ.แม่ทะ	ชะล้างผิวดิน
101	Pc	4845 II	400000	บ้านแม่สี อ.เกาะคา	ชะล้างผิวดินร่องเล็กและลึก
110	T	4946 I	015830	บ้านหัวดอน อ.จาว	ชะล้างผิวดินรุนแรง และร่องลึก
111	JR ₃	5045 II	010340	บ้านหาด กิ่งอ.แม่เมาะ	ชะล้างผิวดิน
112	TR ₅	4945 I	840298	บ้านสัมมา กิ่งอ.แม่เมาะ	ชะล้างผิวดิน
113	TR ₄	4945 I	820290	บ้านหัวทุ่ง กิ่งอ.แม่เมาะ	พื้นที่ส่วนมากเป็นหิน
114	TR ₃	4946 I	995910	บ้านซอ อ.จาว	ชะล้างผิวดินและร่องเล็ก
115	TR ₂	4944 IV	570994	วัดคำพระสบบา อ.แม่ทะ	ชะล้างผิวดินและร่องเล็ก
116	TR ₁	4946 IV	905648	ร.บ้านซอ อ.วังเหนือ	ชะล้างผิวดินและร่องลึก
117	Pm _R	4844 II	335490	บ้านคานอคม อ.เดิน	ชะล้างผิวดินและร่องเล็ก
118	Pm ₃	4946 II	870550	บ้านปางหะ อ.จาว	ชะล้างผิวดินและร่องลึก
119	Pm ₂	4843 IV	187330	บ้านน้ำคางาม อ.แมทธิก	ชะล้างผิวดินและร่องลึก
120	Pm ₁	4945 IV	635470	บ้านปางคำ อ.เมือง	ชะล้างผิวดินและร่องลึก
121	Cp	4844 III	347475	บ้านคานอคม อ.เดิน	ชะล้างผิวดินร่องเล็ก และร่องลึก
122	Cb	4843 IV	183310	บ้านวังอู่ก อ.แมทธิก	ชะล้างผิวดินและกระเด็น
123	SD	4844 II	283635	บ้านแมดอคม อ.เดิน	ชะล้างผิวดิน

ผ 4
ภาคผนวกที่ 2 (ต่อ)

เลขที่ ของจุด	ชุกดินหรือ ธรณีวิทยา	ตำแหน่งในแผนที่ ระวาง L7071		บริเวณสำรวจ	ลักษณะการชะล้างพังทลายที่ปรากฏ
		sheet	coordinated		
124	GC	4743 I	030360	บ้านห้วยซัน อ.เมะพริก	ชะล้างผิวดินและร่องลึก
125	gr	4845 IV	250320	คอกแม่ ชุมศาล อ.หางดง	ชะล้างผิวดินร่องเล็กและร่องลึก
126	Bs	4844 I	390940	บ้านหาคู่ค้อ อ.เกาะคา	ชะล้างผิวหน้ารุนแรง
127	Wn	4945 IV	645295	สถานีวิจัยและฝึกอบรมการ เกษตร	ชะล้างผิวหน้า
128	Lg	4844 I	500900	บ้านแม่ทะ อ.แม่ทะ	ชะล้างผิวหน้าและร่องเล็ก

หมายเหตุ 1/ เลขที่ของจุดอ้างอิงในแผนที่ที่ 1

2/ ชะล้างผิวดิน = sheet erosion

กระเด็น = splash erosion

ร่องเล็ก = rill erosion

ร่องลึก = gully erosion

ภาคผนวกที่ 3 45

แสดงมิติและหน่วยของตัวแปรในสมการการสูญเสียดินสากล

Dimensions of universal soil loss equation (USLE) factors.

Factor	Symbol	Dimensions	Typical U.S. Customary Units
Rainfall intensity	i or I	$\frac{\text{length}}{\text{time}}$	$\frac{\text{inch}}{\text{hour}}$
Rainfall energy per unit of rainfall	e	$\frac{\text{length} \cdot \text{force}}{\text{area} \cdot \text{length}}$	$\frac{\text{foot-tonf}}{\text{acre-inch}}$
Storm erosivity	Ei	$\frac{\text{length} \cdot \text{force} \cdot \text{length}}{\text{area} \cdot \text{time}}$	$\frac{\text{hundreds of foot-tonf-inch}}{\text{acre-hour}}$
Soil loss	A	$\frac{\text{mass}}{\text{area} \cdot \text{time}}$	$\frac{\text{ton}}{\text{acre-year}}$
Annual erosivity	R	$\frac{\text{length} \cdot \text{force} \cdot \text{length}}{\text{area} \cdot \text{time} \cdot \text{time}}$	$\frac{\text{hundreds of foot-tonf-inch}}{\text{acre-hour-year}}$
Soil erodibility	K	$\frac{\text{mass} \cdot \text{area} \cdot \text{time}}{\text{area} \cdot \text{length} \cdot \text{force} \cdot \text{length}}$	$\frac{\text{ton-acre-hour}}{\text{hundreds of acre foot-tonf-inch}}$
Slope length	L	$\left(\frac{\text{length}}{\text{length}}\right)^m$	$\left(\frac{L}{L}\right)^m$
Slope steepness	S	dimensionless	
Cover-management	C	dimensionless	
Supporting practices	P	dimensionless	

*F = force, L = length, M = mass, T = time, m = exponent that varies from 0.2 to 0.5.

†Tonf indicates ton force. Ton without a subscript indicates ton mass.

‡This notation, "hundreds of," means that the numerical value for the factor is 0.01 times its true value. That is, if R = 125, its true value is 12,500 ft-tonf-in/acre-hr-yr. The converse is true for "hundreds of" in the denominator of a fraction.

แสดงหน่วยและการเปลี่ยนแปลงหน่วยของตัวแปรในสมการการสูญเสียดินสากล

Conversion factors for universal soil loss equation (USLE) factors.

To Convert From:	U.S. Customary Units	Multiply By:	To Obtain:	SI Units
Rainfall intensity, i or I	$\frac{\text{inch}}{\text{hour}}$	25.4	$\frac{\text{millimeter}}{\text{hour}}$	$\frac{\text{mm}}{\text{h}}$
Rainfall energy per unit of rainfall, e	$\frac{\text{foot-tonf}}{\text{acre-inch}}$	2.638×10^{-4}	$\frac{\text{megajoule}}{\text{hectare-millimeter}}$	$\frac{\text{MJ}}{\text{ha-mm}}$
Storm energy, E	$\frac{\text{foot-tonf}}{\text{acre}}$	0.006701	$\frac{\text{megajoule}}{\text{hectare}}$	$\frac{\text{MJ}}{\text{ha}}$
Storm erosivity, Ei	$\frac{\text{foot-tonf-inch}}{\text{acre-hour}}$	0.1702	$\frac{\text{megajoule-millimeter}}{\text{hectare-hour}}$	$\frac{\text{MJ-mm}}{\text{ha-h}}$
Storm erosivity, Ei	$\frac{\text{hundreds of foot-tonf-inch}}{\text{acre-hour}}$	17.02	$\frac{\text{megajoule-millimeter}}{\text{hectare-hour}}$	$\frac{\text{MJ-mm}}{\text{ha-h}}$
Annual erosivity, R	$\frac{\text{hundreds of foot-tonf-inch}}{\text{acre-hour-year}}$	17.02	$\frac{\text{megajoule-millimeter}}{\text{hectare-hour-year}}$	$\frac{\text{MJ-mm}}{\text{ha-h-y}}$
Soil erodibility, K	$\frac{\text{ton-acre-hour}}{\text{hundreds of acre-foot-tonf-inch}}$	0.1317	$\frac{\text{metric ton-hectare-hour}}{\text{hectare-megajoule-millimeter}}$	$\frac{\text{t-ha-h}}{\text{ha-MJ-mm}}$
Soil loss, A	$\frac{\text{ton}}{\text{acre}}$	2.242	$\frac{\text{metric ton}}{\text{hectare}}$	$\frac{\text{t}}{\text{ha}}$
Soil loss, A	$\frac{\text{ton}}{\text{acre}}$	0.2242	$\frac{\text{kilogram}}{\text{meter}}$	$\frac{\text{kg}}{\text{m}}$

*Hour and year are written in U.S. customary units as hr and yr and in SI units as h and y. The difference is helpful for distinguishing between U.S. customary and SI units.

†The prefix mega (M) has a multiplication factor of 1×10^6 .

‡To convert ft-tonf to megajoule, multiply by 2.712×10^{-4} . To convert acre to hectare, multiply by 0.4071.

§This notation, "hundreds of," means numerical values should be multiplied by 100 to obtain true numerical values in given units. For example, R = 125 (hundreds of ft-tonf-in/acre-hr) = 12,500 ft-tonf-in/acre-hr. The converse is true for "hundreds of" in the denominator of a fraction.

¶Erosivity, Ei or R, can be converted from a value in U.S. customary units to a value in units of Newton-hour (N/h) by multiplying by 1.702.

#Soil erodibility, K, can be converted from a value in U.S. customary units to a value in units of metric ton-hectare/Newton-hour (t-h/ha-N) by multiplying by 1.317.

ภาคผนวกที่ ๕

วิธีการคำนวณค่า R-Index โดยวิธี EI₃₀ (Wischmeier and Smith, 1978)

1. นำกระดาดกราฟบันทึกน้ำฝน มาทำการแบ่งแยกช่วงของฝนที่มีความหนักเบาเท่า ๆ กันออกเป็นช่วง ๆ และหาช่วง 30 นาทีที่มีฝนสูงสุด (I₃₀)
2. จากตารางข้างล่าง เป็นตารางแสดงการคำนวณหาค่าพลังงานของฝนครั้งหนึ่ง ตารางภาคผนวกที่ 5.1 แสดงวิธีการคำนวณค่าพลังงานของฝนจากกระดาดกราฟบันทึกความหนักเบา และปริมาณน้ำฝน

การอ่านจากกราฟ		ช่วงของการตก			พลังงาน	
เวลา	ปริมาณน้ำฝนสะสม (มม.)	ช่วงเวลา (นาที)	ปริมาณ (ชม)	ความหนักเบา (ชม./ชม)	ต่อชม.	ต่อช่วงนั้น ๆ
4.00	0					
:20	1.2	20	0.12	0.36	175	21
:27	3.0	7	0.18	1.54	226	41
:36	8.8	9	0.58	3.87	263	153
:50	26.6	14	1.78	7.68	289	514
:57	30.4	7	0.38	3.26	256	97
5 :05	31.7	8	0.13	0.98	220	29
:15	31.7	10	0	0	0	0
:30	33.0	15	0.13	0.52	184	24
รวม		90	8.30	-	-	879

พลังงานทั้งหมดของพายุฝนครั้งนี้ $879 \div 10^{-2} = 8.79 \div 10^2$

จากตารางสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

ข้อที่ 1,2 ได้จากการอ่านจากกระดาดกราฟ ตามเวลาโดยพิจารณาความสั้นของกราฟที่สม่ำเสมอเป็นทวีคูณของ

ข้อที่ 3 ได้จากการลบกันของช่วงต่าง ๆ ในข้อที่ 1

ช่องที่ 4 ได้จากการลบกันของช่วงต่าง ๆ ในช่องที่ 2

ช่องที่ 5 ได้จากการเอาช่อง 3 หารช่อง 4 แล้วคูณด้วย 60

ช่องที่ 6 ได้จากการคำนวณด้วยสูตร $e = 210 + 89 \log I$

โดยที่ e คือพลังงานหน่วยเป็นเมตร-ตัน/เฮกตาร์/เซนติเมตร ของฝน I คือค่าความหนักเบาของฝนที่หน่วยเป็นเซนติเมตรต่อชั่วโมง หรืออาจหาได้จากตารางที่ 5.2

ช่องที่ 7 ได้จากการเอาปริมาณน้ำฝนในช่องที่ 4 คูณค่าพลังงานในช่องที่ 6 และผลรวมของค่าพลังงานในช่อง 7 จะถูกคูณด้วยค่าคงที่คือ 10^{-2} ทำให้ได้ค่าพลังงาน (E) เท่ากับ 8.79×10^{-2} ความหนักเบาของฝนสูงสุดในช่วง 30 นาทีคือ 2.74 เซนติเมตร ดังนั้นรวมหนักเบาจะเท่ากับ $2 \times 2.74 = 5.48$ เซนติเมตร/ชั่วโมง

ดังนั้นค่า EI ของการตกของฝนครั้งนี้คือ $5.48/8.79 = 48.17$ และผลรวมของ EI_{30} คือค่า R-Index ของเดือนหรือปีนั้น ๆ

ตารางภาคผนวกที่ 5.2 แสดงค่าพลังงานของฝน (เมตรกตัน-เมตร/เฮกตาร์/เซนติเมตร) 1/

Intensity cm/h	0	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9
0	.. 0	121	148	163	175	184	191	197	202	206
1	..210	214	217	220	223	226	228	231	233	235
2	..237	239	241	242	244	246	247	249	250	251
3	..253	254	255	256	258	259	260	261	262	263
4	..264	265	266	267	268	268	269	270	271	272
5	..273	273	274	275	275	276	277	278	278	279
6	..280	280	281	281	282	283	283	284	284	285
7	..286	286	287	287	288	288	289	289	289	289

1/ $e = 210 + 89 \log_{10} I$
โดยที่ e = พลังงานเฉลี่ยในหน่วย เมตรกตัน

I = ความหนักเบาของฝน เป็นเซนติเมตรต่อชั่วโมง

2/ ค่า 289 ใช้กับพื้นที่ที่มีความหนักเบา (I) มากกว่า 7.6 เซนติเมตรต่อชั่วโมง

ภาคผนวกที่ 55

ค่า K ของภาคต่าง ๆ ตามลักษณะเบื้องต้นและลักษณะภูมิประเทศของประเทศไทย

เนื้อดิน	ค่า K โดยประมาณ											
	ภาคใต้		ภาคเหนือ		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคตะวันออก		ภาคตะวันออก		ภาคกลางและตะวันออก	
	บริเวณที่สูง	บริเวณที่ลุ่มต่ำ	บริเวณที่สูง	บริเวณที่ลุ่มต่ำ	บริเวณที่สูง	บริเวณที่ลุ่มต่ำ	บริเวณที่สูง	บริเวณที่ลุ่มต่ำ	บริเวณที่สูง	บริเวณที่ลุ่มต่ำ	บริเวณที่สูง	บริเวณที่ลุ่มต่ำ
sand	0.04	0.04	-	-	-	-	-	0.05	0.05	-	-	-
loamy sand	0.07	0.09	0.05	0.06	0.04	0.05	0.07	0.08	0.08	0.08	0.07	0.07
sandy loam	0.20	0.30	0.27	0.30	0.29	0.26	0.19	0.34	0.34	0.30	0.26	0.26
loam	0.33	0.34	0.33	0.35	0.29	0.35	0.30	0.33	0.33	0.33	0.43	0.43
silt loam	0.40	0.39	0.49	0.34	0.37	0.34	0.21	0.44	0.44	0.56	0.47	0.47
silt	-	0.57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sandy clay loam	0.19	0.21	0.21	0.22	0.24	0.20	0.25	0.23	0.23	0.20	0.21	0.21
clay loam	0.29	0.31	0.24	0.27	0.25	0.36	0.30	0.25	0.25	0.28	0.19	0.19
silty clay loam	0.31	0.21	0.35	0.42	0.46	0.43	0.37	0.38	0.38	0.38	0.29	0.29
sandy clay	-	0.81	-	0.17	-	-	-	-	0.18	0.15	0.17	0.17
silty clay	0.22	0.29	0.21	0.27	0.23	0.27	0.19	0.29	0.29	0.26	0.23	0.23
clay	0.11	0.14	0.15	0.18	0.13	0.15	0.12	0.14	0.14	0.14	0.18	0.18

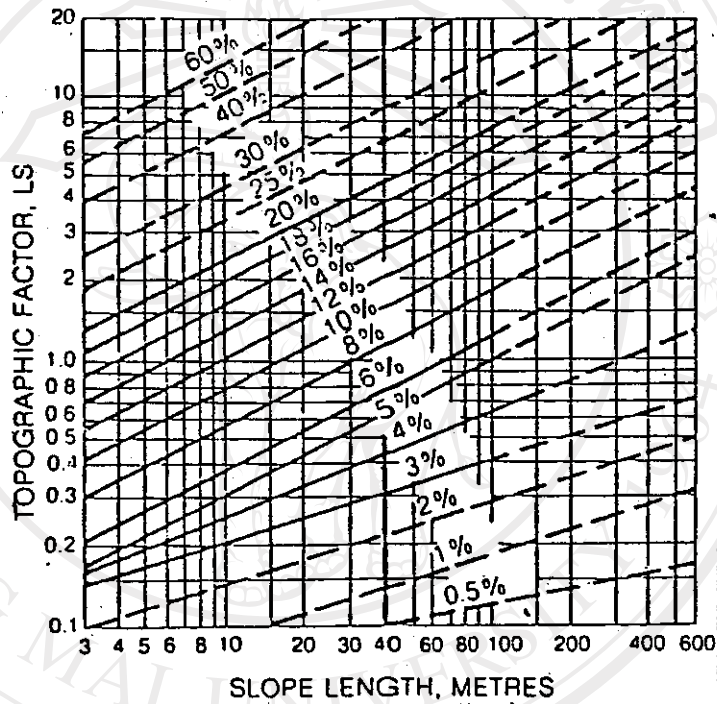
ตารางภาคผนวกที่ 6 แสดงการคำนวณน้ำหนักเพื่อหาความยากง่าย ของการชะล้างพังทลาย
ของดิน (K) ในหน่วยดินสัมพัทธ์

(1) หน่วยดินสัมพัทธ์	(2) เปอร์เซ็นต์ที่พบ	(3) ค่า ของ แต่ละชุด	(2)×(3) น้ำหนักในหน่วยดิน สัมพัทธ์
Mr	50	0.37	0.185
Hc	25	0.14	0.035
Kt	25	0.32	0.08
รวม Mr/Hc/Kt	100	-	0.30

$$\begin{aligned}
 \text{ค่า K ของ Mr/Hc/Kt} &= (0.5 \times 0.37) + (0.25 \times 0.14) + (0.32 \times 0.25) \\
 &= 0.185 + 0.035 + 0.08 \\
 &= 0.30
 \end{aligned}$$

ผ 10

ภาคผนวกที่ ๓

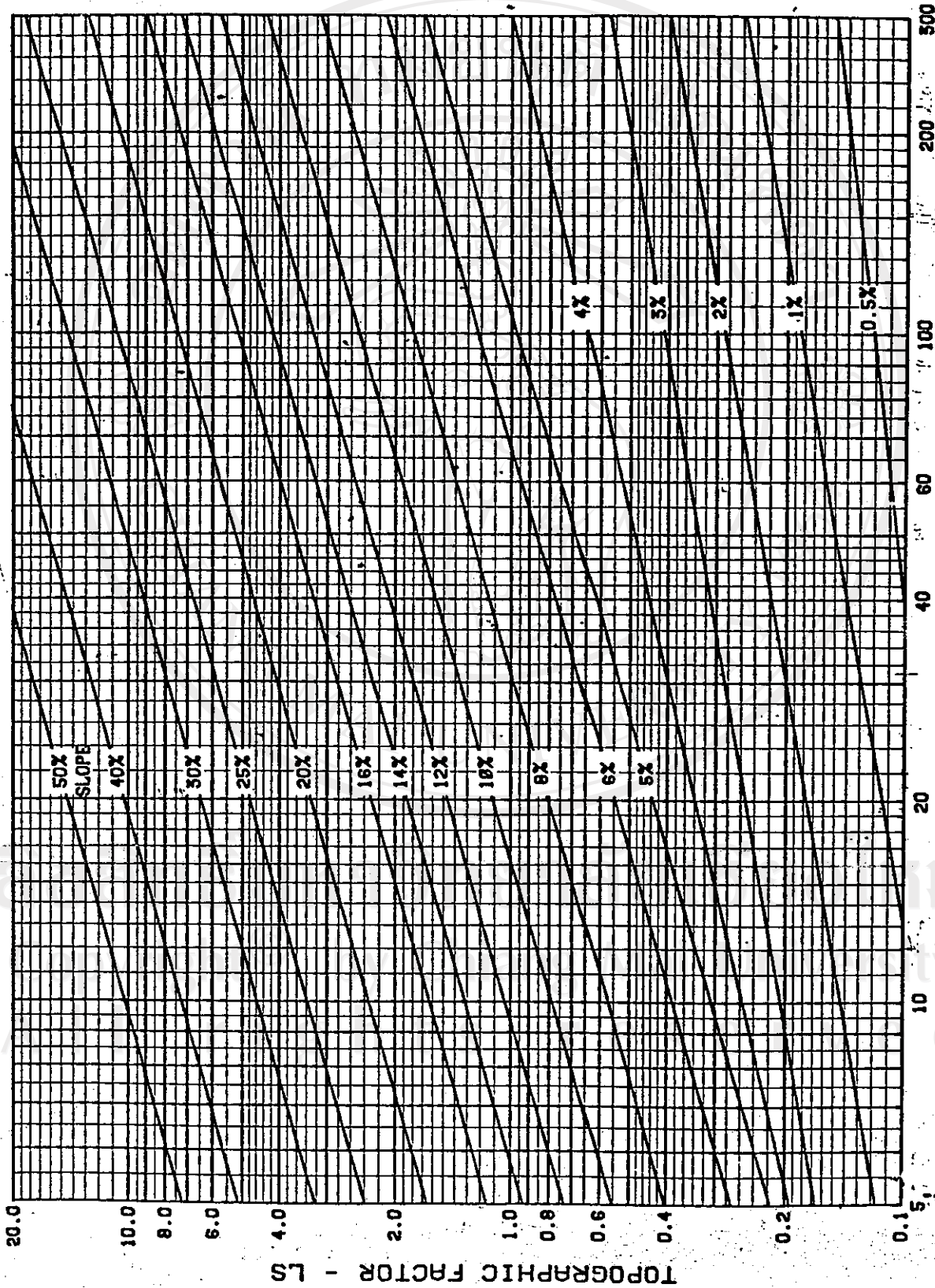

ที่มา : Mitchell และ Bubebzer (1980)

แสดงค่าปัจจัยความยาวและความชันของความลาดเท (LS - value)

สำหรับสมการการสูญเสียดินสากล

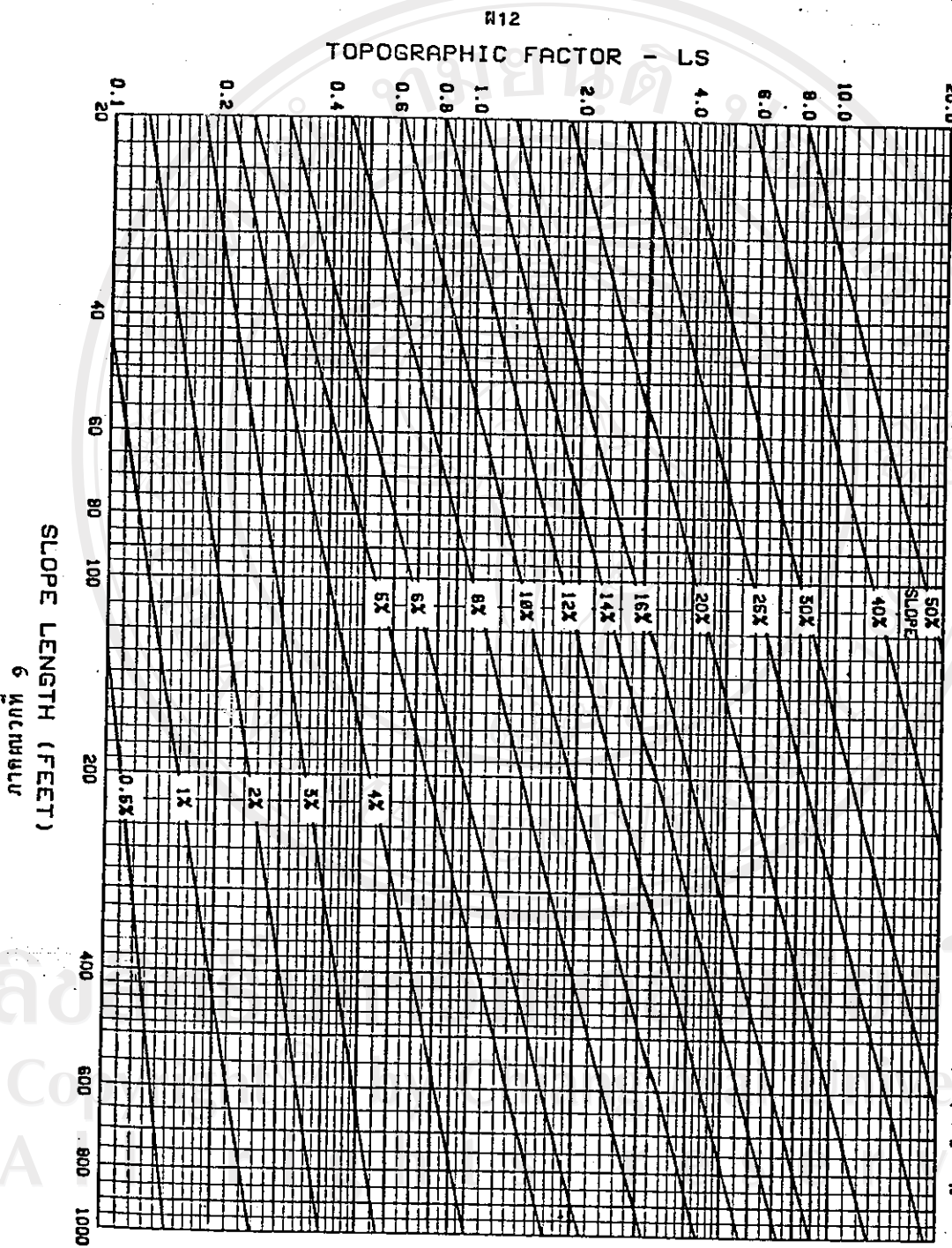
Slope-effect chart for metric system

ที่มา : Wischmeier (และ Smith (1978)

SLOPE LENGTH (METERS)

แผนภาพการวัดปัจจัยของความลาดเทในระบบเมตริก (Metric system)

SLOPE LENGTH (FEET)

6 นิ้วเท่ากับ 1 ฟุต

Slope-effect short (topographic factor, LS) = $\frac{1}{2} \sqrt{\frac{LS}{100}}$ for 1 to 10 percent, $1 > \frac{1}{2} \sqrt{\frac{LS}{100}}$ for 10 to 20 percent, $1 > \frac{1}{2} \sqrt{\frac{LS}{100}}$ for 20 to 50 percent, and $1 > \frac{1}{2} \sqrt{\frac{LS}{100}}$ for 50 percent or steeper.

ผู้เขียน : Wischmider และ Smith (1978)
(entev-57) และเขตรับผิดชอบผู้เขียนโครงการ

แสดงค่า C ของพืชชนิดต่าง ๆ

a) แสดงค่า C ของพืชเกษตรชนิดต่าง ๆ

ชนิดพืชเกษตร	ค่า C
ถั่วเขียว (เขียว) (green gram)	0.392
ถั่วเขียว (ดำ) (black gram)	0.358
ถั่วลิสง (ground-nut)	0.406
ถั่วเหลือง (soyabean)	0.421
ถั่วแดง ถั่วดำ (Cowpea)	0.386
ข้าวโพด (maize)	0.502
นาข้าว (paddy)	0.28
ถั่วเขียว ถั่วแระ (pigeon pea)	0.38
สับปะรด (แก้วจั๊กวี่พืช)	0.38
สับปะรด (ไมแก้วจั๊กวี่พืช)	0.10

ที่มา; Singh และคณะ (1981; อ้างโดย มนุ 2527)

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวกที่ 10 (ต่อ)

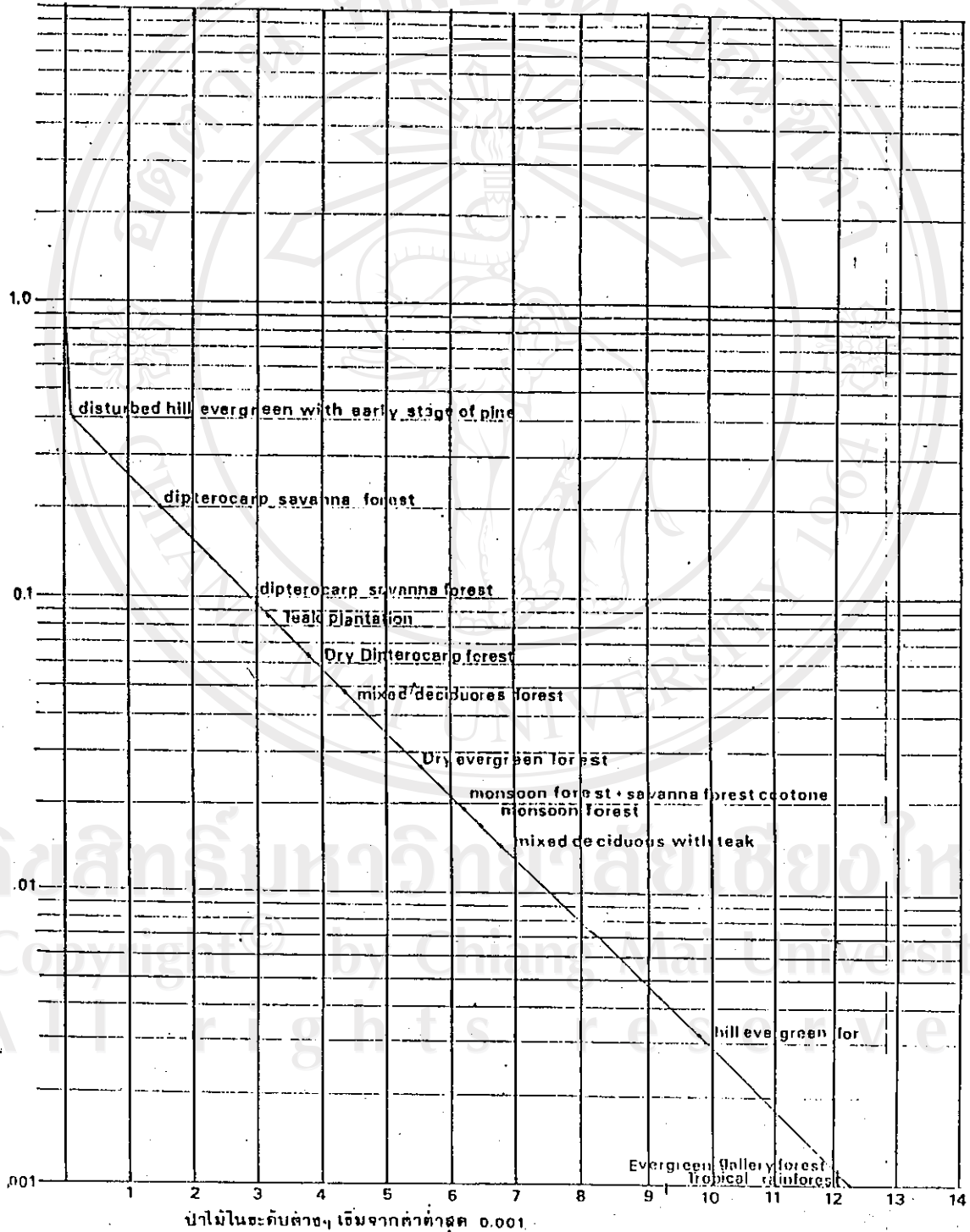
บ) ค่า C ของป่าไม้ชนิดต่าง ๆ

ชนิดป่า	ค่า C
ป่าดิบชื้นที่อุดมสมบูรณ์ และป่าดิบชื้นเขตร้อน	0.001
ป่าดิบเขา	0.003
ป่าผสมระหว่างไม้ผลัดใบและไม้ผลัด	0.014
ป่ามรสุมและป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	0.017
ป่าดิบแห้ง	0.019
ป่าผสมไม้ผลัดใบ	0.043
ป่าเบญจพรรณแห้ง	0.064
สวนป่าสัก	0.088
ป่าเบญจพรรณในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	0.090
ป่าดิบเขาที่ถูกเปลี่ยนแปลงมาเป็นการปลูกป่าพวกสนในระยะเริ่มแรก	0.400

ที่มา : คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2524 ; อ้างโดย มนุ 2527)

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวกที่ 11
แผนภาพแสดงการประเมินค่า C ของป่าไม้ในประเทศไทย

ป่าไม้ในระดับต่าง ๆ เติมจากค่าต่ำสุด 0.001
C-Factor estimation based on leaf-area-index (LAI)

1st approximation using c-factor for dense forest equals to 0.001

11
พ.16
ภาคผนวกที่ 12

ตารางที่ แสดงการหาค่า C ในระบบการปลูกพืชจากแปลงทดสอบ

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
Event	Date	% R	crop- stage	El in period	soil loss ratio	sod factor	cropstage C value	crop year
P1 W ²	10/15	92	SB	0.03	0.27	0.95	0.007	
10 percent c	11/1	95	1	.03	.21	.95	.0060	
50 percent c	12/1	98	2	.12	.16	1.0	.0192	
75 percent c	4/15	10	3	.46	.03		.0138	
Hv W	7/15	56	4	.28	.07		.0196	0.066
Meadow	9/15	84		1.26	.004	1.0	0.0050	.005
TP	4/15	10	F	.05	.36	.25	.0045	
Disk	5/5	15	SB	.10	.60	.40	.0240	
PL C	5/10							
10 percent c	6/1	25	1	.13	.52	.40	.0270	
50 percent c	6/20	38	2	.14	.41	.45	.0258	
75 percent c	7/10	52	3	.40	.20	.50	.0400	
Hv C	10/15	92	4L	.05	.30	.60	.0090	1.30
Chisel	11/15	97	4c	.17	.16	.60	.0163	
Disk	5/1	14	SB	.11	.25	.80	.0220	
P1 C	5/10							
10 percent c	6/1	25	1	.13	.23	.80	.0239	
50 percent c	6/20	38	2	.14	.21	.85	.0250	
75 percent c	7/10	52	3	.40	.14	.90	.0504	.138
Hv C & pl W	10/15	92						
Rotation totals				4.0			0.3392	
Average annual C value for rotation							.085	

Abbreviation: c,=canopy cover; C=corn; hv =harvest; pl,=plant; TP= moldboard plow; W,=wheat

ที่มา ; Wischmeier และ Smith (1978)

การคำนวณค่า C กระทำดังนี้

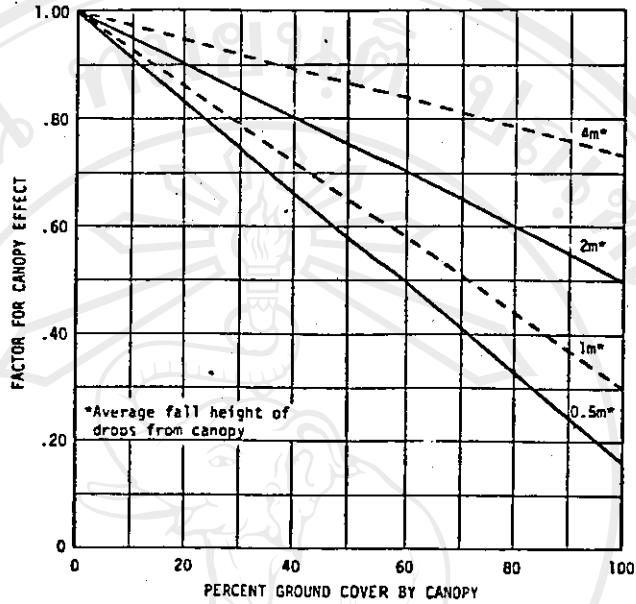
- ข้อ (1) แสดงลำดับของการจัดการ การเจริญเติบโต และการคลุมพื้นที่ของพืช
- (2) วันเริ่มและวันสิ้นสุดของระยะต่าง ๆ ในข้อ 1
- (3) เปอร์เซนต์สะสมของครรชนีการชะล้างพังทลายของดินที่เกิดจากฝน (R)
- (4) ระยะต่าง ๆ ของการจัดการและการปลูกพืช คูจากที่กำหนดไว้แล้ว
- (5) สัดส่วนของครรชนีการชะล้างพังทลายของฝนในแต่ละช่วง
- (6) สัดส่วนของการสูญเสียดินในแต่ละช่วง เมื่อเทียบกับการสูญเสียดินในแปลงที่ไถแล้วปล่อยทิ้งไว้
- (7) ปัจจัยเศษเหลือของพืชที่นำไปใส่ ถ้าไม่มีหรือไม่น่ามาคิดจะให้ = 1 (การคิดหาค่า C ในประเทศไทยมักไม่คำนึงถึง)
- (8) ค่า C ของพืชแต่ละระยะในการจัดการและการเจริญของพืช
- (9) ผลรวมของค่า C ตลอดระยะเวลาการจัดการของพืช คือค่า C ของพืชนั้น ๆ

แสดงการวิเคราะห์ค่า C ของข้าวโพดจากแปลงทดลอง

ระยะการเจริญเติบโต	ปริมาณการสูญเสียดิน (ตัน/เฮกตาร์)		% การสูญเสียดิน	% ค่า R	ค่า C
	ไถทิ้งไหวาง	ข้าวโพด			
1) เริ่มงอก 1 เดือน	10	8	80	30.1	0.241
2) อายุ 1-2 เดือน	6	3.6	60	42.1	0.253
3) อายุ 2 เดือน-เก็บเกี่ยว	5	2.0	40	12.5	0.050
				รวม	0.544

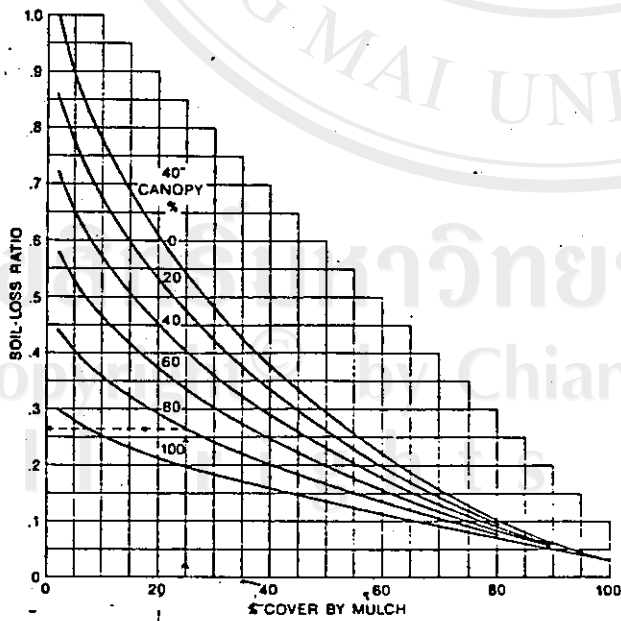
ที่มา : Singh และคณะ (1981; อ้างโดยวัธนชัย 2528)

$$\text{ค่า C} = \frac{\% \text{ การสูญเสียดิน}}{100} \times \frac{\% \text{ ค่า R}}{100}$$

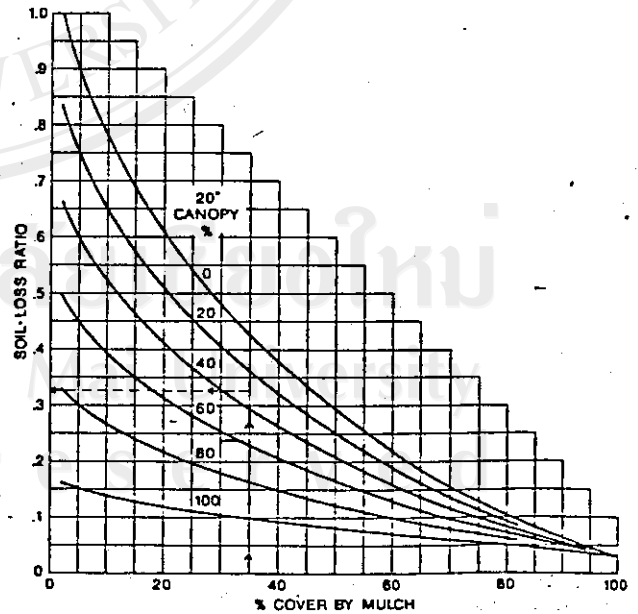

a) -Influence of vegetative canopy on effective E_t values.
Canopy factor is a subfactor of C.

แสดงอิทธิพลของทรงพุ่มเพื่อประเมินค่า C ของพืชชนิดต่าง ๆ

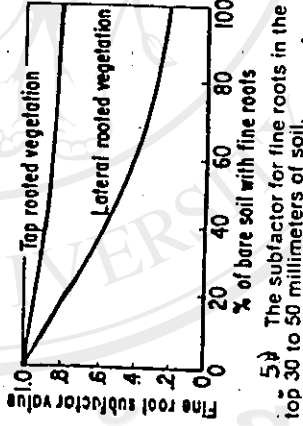
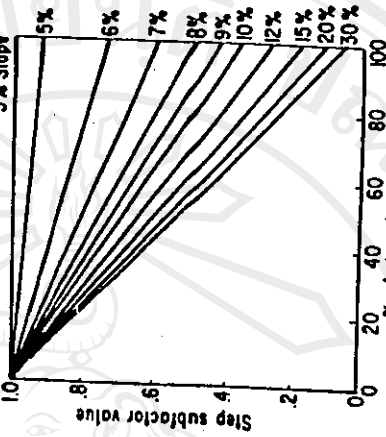
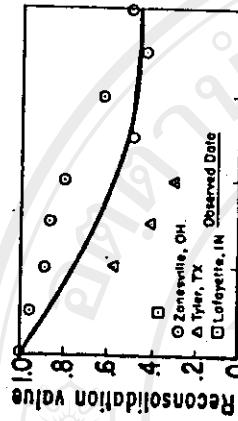
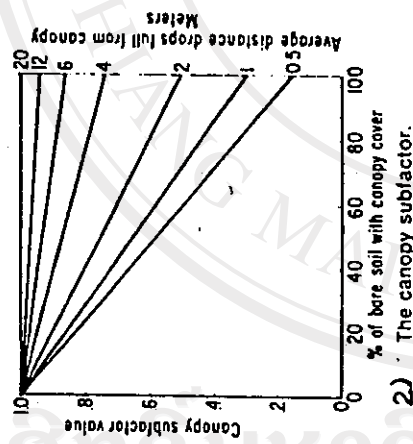
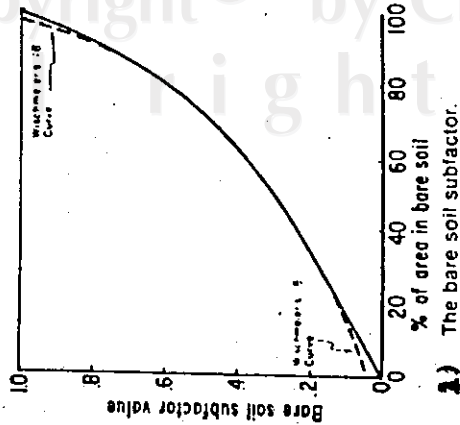

b) -Combined mulch and canopy effects when average fall distance of drops from canopy to the ground is about 40 inches (1 m).

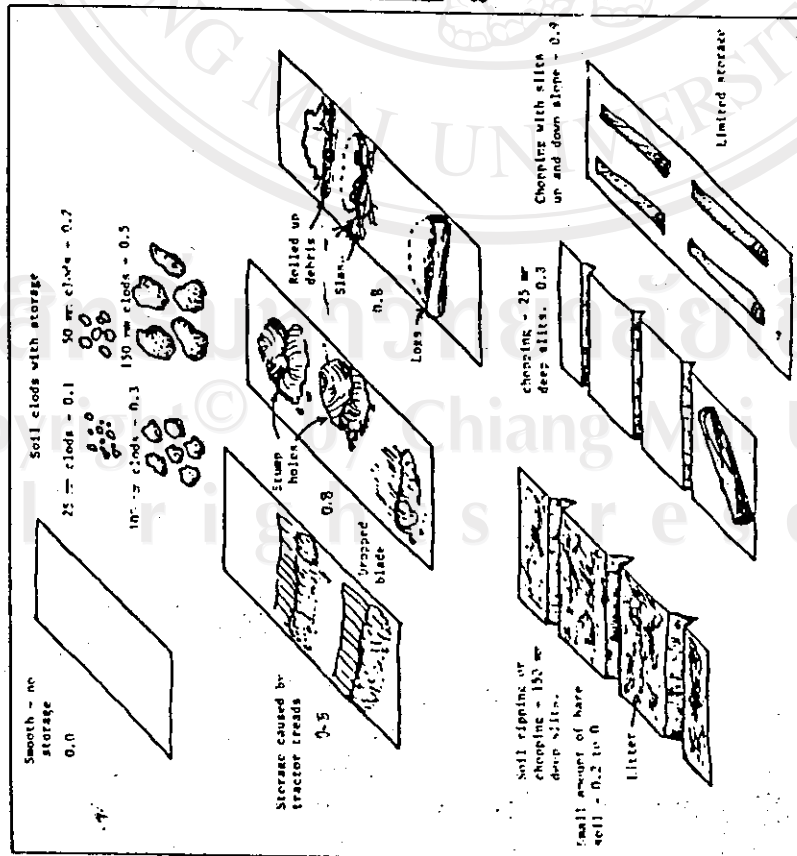
c) Combined mulch and canopy effects when average fall distance of drops from canopy to the ground is about 20 inches (0.5 m).

แสดงอิทธิพลของทรงพุ่มและวัสดุคลุมดินของพืช ที่มีทรงพุ่มสูง (b) ประมาณ 1 เมตร เช่น ข้าวโพด ผัก ข้าวฟ่าง ฯลฯ และ(c) ประมาณ 0.5 เมตร เช่น ข้าว ถั่วเหลือง ฯลฯ

4) High Organic matter content subfactors: ในสภาพป่าไม่ทอดม
สัมบูรณ์ค่า = 0.70 ถ้าป่าไม่สมบูรณ์
มีค่า = 1.0

แสดงปัจจัยย่อย (subfactors) เพื่อใช้ในการประเมินค่า C ของป่าไม้ โดย Dissmeyer and Foster (1981)

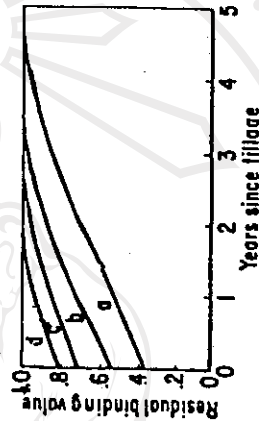
6) Subfactor for on-site depression storage.

Contour tillage subfactors.	
Percent slope	On Contour
0-2	0.88
3-7	0.82
8-12	0.88
13-18	0.94
19+	1.00

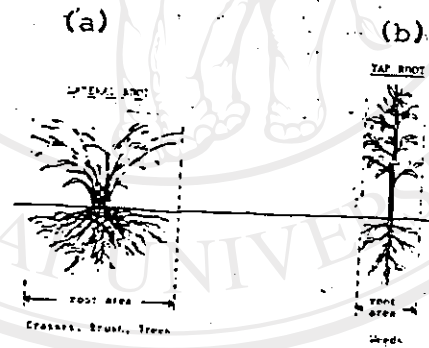
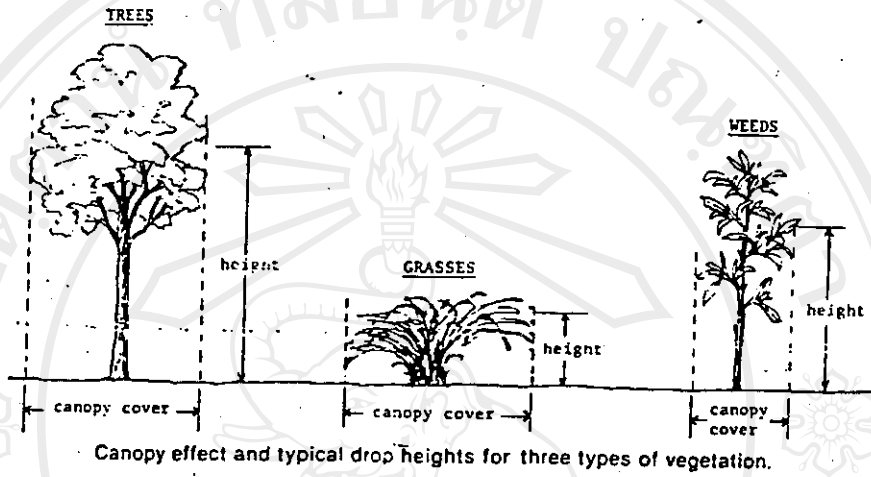
Degrees off Contour				
15	30	45	60	90
0.91	0.94	0.96	1.00	1.00
0.87	0.91	0.94	1.00	1.00
0.91	0.94	0.96	1.00	1.00
0.96	0.97	0.98	1.00	1.00

8) Contour tillage subfactors.

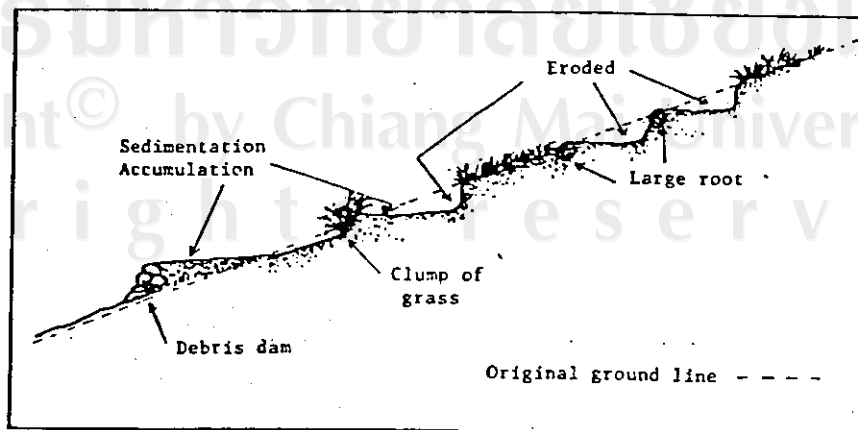

9) The residual binding subfactor.
 Legend: a - Topsoil has good initial fine root mat and subsoil has good structure and permeability. b - Topsoil has poor initial fine root mat and subsoil has good structure and permeability. c - Topsoil absent with poor initial fine root mat. Subsoil has good structure and permeability. d - Topsoil absent with poor initial fine root mat. Subsoil has poor structure and permeability.

ภาคผนวกที่ 14 (ต่อ)

Area influenced by fine roots of invading vegetation.

Step formation.

1. แสดงลักษณะของทรงพุ่มพืชชนิดต่าง ๆ ในข้อ 2
2. แสดงลักษณะของ Lateral root (a) และ Tap root (b) ในรูปที่ 5
3. แสดงลักษณะของชั้นบันได ในข้อ 7

ภาคผนวกที่ 15
แสดงตารางอนุรักษ์ดิน โดยวิธีการต่าง ๆ

a) วิธีการปลูกพืชเป็นแนวระดับ (contouring)

Land slope (percent)	P value	Maximum length ^{1/} Feet
1 to 2	0.60	400
3 to 5	.50	300
6 to 8	.50	200
9 to 12	.60	120
13 to 16	.70	80
17 to 20	.80	60
21 to 25	.90	50

^{1/}Limit may be increased by 25 percent if residue cover after crop seedling will regularly exceed 50 percent

ที่มา: Wischmeier และ Smith (1978)

b) วิธีการปลูกพืชสลับเป็นแถบ (Contour Strip cropping)

Land slope (percent)	P values ^{1/}			Strip width ^{2/}	Maximum length
	A	B	C		
1 to 2	0.30	0.45	0.60	130	800
3 to 5	.2	.38	.50	100	600
6 to 8	.25	.38	.50	100	400
9 to 12	.30	.45	.60	80	240
13 to 16	.35	.52	.70	80	160
17 to 20	.40	.60	.80	60	120
21 to 25	.45	.68	.90	50	100

^{1/}P value:

A For 4 year rotation of row crop small grain with meadow seeding, and 2 years of meadow. A second row crop can replace the small grain if meadow is established in it

B For 4 year rotation of 2 years row crop, winter grain with meadow seeding, and 1-year meadow

C For alternate strips of row crop and small grain

^{2/}Adjust strip-width limit, generally downward, to accommodate widths of farm equipment.

ที่มา: Wischmeier และ Smith (1978)

ภาคผนวกที่ 15 (ต่อ)

c) การปลูกพืชแบบขั้นบันได (contour-farmed terraced)^{1/}

Land slope (percent)	Farm planning		Computing sediment yield ^{3/}	
	Contour factor ^{2/}	Stripcrop factor	Graded channels sod outlets	Steep backslope underground outlits
1 to 2	0.60	0.30	0.12	0.05
3 to 8	.50	.25	.10	.50
9 to 12	.60	.30	.12	.05
13 to 16	.70	.35	.14	.05
17 to 20	.80	.40	.16	.06
21 to 25	.90	.45	.18	.06

^{1/}Slope length is the horizontal terrace interval. The listed values are for contour farming. No additional contouring factor is used in the computation.

^{2/}Use these values for control of interterrace erosion within specified soil loss tolerances.

^{3/}These values include entrapment efficiency and are used for control of offsite sediment within limits and for estimating the field's contribution to watershed sediment yield.

การวิเคราะห์หาปริมาณอินทรีย์วัตถุ
(Organic matter determination)^{1/}

การวิเคราะห์หาปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินนั้น นิยมวิเคราะห์ปริมาณของคาร์บอน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของอินทรีย์วัตถุในดิน วิธีการวิเคราะห์มีด้วยกัน 2 วิธีคือ

1. การเผา (dry combustion) เป็นการเผาดินให้คาร์บอนเปลี่ยนเป็นก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ แล้ววัดปริมาณของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดขึ้น
2. การออกซิไดซ์ (Wet oxidation) เป็นการใช้ $K_2Cr_2O_7$ ไปออกซิไดซ์คาร์บอนให้เป็นคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) แล้ววัดปริมาณของ $K_2Cr_2O_7$ ที่เหลือโดยการไตเตรท วิธีนี้นิยมกันมากในปัจจุบัน ในการศึกษาครั้งนี้ได้นำวิธีการของ Walkley and Black มาใช้ ซึ่งมีหลักการดังนี้

1. ใช้สารออกซิไดซ์ (Oxidizing agent) คือ $K_2Cr_2O_7$ ที่มากพอทำปฏิกิริยากับสารพวกรีดิวซ์ (reducing agent) ที่มีอยู่ในดินซึ่งหมายถึงอินทรีย์วัตถุทั้งหมด
2. ใช้สารรีดิวซ์ ($FeSO_4 \cdot 7H_2O$) หรือ $FeSO(NH_4)SO_4 \cdot 6H_2O$ ทำปฏิกิริยากับ $K_2Cr_2O_7$ ที่เหลือ
3. ทำแบบล้งค์ (blank) อีกครั้ง โดยไม่รวมตัวอย่างดิน
4. ปริมาณของ $FeSO_4$ ที่ทำปฏิกิริยากับ $K_2Cr_2O_7$ ในแบบล้งค์ จะนำมาคำนวณสมมูลย์ (normolity) ที่แท้จริงของ $FeSO_4$
5. เนื่องจากปริมาณของสารที่ออกซิไดซ์ได้ง่าย (easily oxidizable material) ที่วิเคราะห์ได้นั้น เป็นเพียงการวัดพลังความสามารถในการรีดิวซ์ (reducing power) ของดินเท่านั้น ดังนั้นก่อนจะเปลี่ยนให้เป็นปริมาณของอินทรีย์วัตถุต้องผ่านสมมุติฐานดังนี้
  - 5.1 ถือว่าไม่มีสารรีดิวซ์ที่เป็นอนินทรีย์วัตถุอยู่ในดินเลย นอกจากคาร์บอน ซึ่งอยู่ในรูปของอินทรีย์วัตถุเท่านั้นที่ถูกออกซิไดซ์ครั้งนี้

^{1/} เรียบเรียงจาก ทัตติย์ อัดตะนันท์และจรงค์ จันทรเจริญสุข (2523)

5.2 ถ้าว่า equivalent weight ของคาร์บอนที่ถูกออกซิไดซ์เท่ากับ 3

5.3 ให้ค่าเฉลี่ยของเปอร์เซ็นต์คาร์บอนในดินที่ถูกออกซิไดซ์ มีค่าเท่ากับ 74-76 %
(recovery percentage of carbon)

5.4 การคำนวณ สวมบัติให้อินทรีย์วัตถุในดินมีคาร์บอน 58 เปอร์เซ็นต์
อุปกรณ์และเครื่องมือในการวิเคราะห์

1. เครื่องชั่ง 4 ตำแหน่ง (Analytical balance)
2. ไปเปตขนาด 5 มล. หรือบิวเรตขนาด 50 มล.
3. ขวดรูปชมพู่ ขนาด 250 มล. หรือ 150 มล.
4. บิวเรต ขนาด 50 มล.
5. กระจกตวงขนาด 10 มล. หรือ บิวเรตขนาด 100 มล.
6. กระจกตวงขนาด 20 มล.
7. ภาชนะและกิมจับบิวเรต 1-3 ชุด พร้อมฉากสีขาว

สารเคมีและน้ำยา

1. สารละลายโพแตสเซียมไดโครเมต ($K_2Cr_2O_7$) เข้มข้น 1.0 N โดยใช้ $K_2Cr_2O_7$ ที่อบแห้ง $105^\circ C$ 49.04 กรัม ละลายในน้ำกลั่น 1 ลิตร
2. สารละลายกรดซัลฟูริก เข้มข้น (conc. H_2SO_4)
3. เฟอร์รัสซัลเฟต ($FeSO_4$) เข้มข้น 0.5 N โดยใช้ $Fe(NH_4)_2(SO_4)_2 \cdot 6H_2O$ 196.1 กรัม ละลายในน้ำกลั่นเติม H_2SO_4 เข้มข้น 15 มล. แล้วปรับให้มีปริมาตร 1 ลิตร
4. ฟีเฟอร์โรอิน (Ferrouin) เป็นอินดิเคเตอร์ ความเข้มข้น 0.025 M

วิธีการวิเคราะห์

ชั่งดินที่อบละเอียด (ผ่านตะแกรง 0.5 มม.) 0.5-2.0 กรัม ขึ้นกับว่าตัวอย่าง มีปริมาณอินทรีย์วัตถุมากหรือน้อย การชั่งให้ได้เครื่องชั่ง 4 ตำแหน่ง แล้วบรรจุตัวอย่างดินลงใน ขวดรูปชมพู่ขนาด 250 มล. เติมน้ำยาโพแตสเซียมไดโครเมต ลงไป 5 มล. โดยใช้ไปเปต หรือบิวเรตก็ได้ ต่อจากนั้นให้รินกรดซัลฟูริก เข้มข้นลงไป 10 มล. โดยรวดเร็ว แก้วงขวดไปรอบ ๆ ให้น้ำยาทำปฏิกิริยากับดินให้ดีประมาณ 1-2 นาที แล้วตั้งทิ้งไว้ 30 นาที

๘26

เติมน้ำกลั่นลงไป 15 มล. แล้วหยดอินดิเคเตอร์ลงไป 3-4 หยด แล้วไตเตรทสารละลายดินเหนือน้ำยาเฟอร์รัสซัลเฟต จนกระทั่งสารละลายเปลี่ยนจากสีเขียว เป็นสีน้ำตาลปนแดง

จุดปริมาณของน้ำยา ไคโครเมตและเฟอร์รัสซัลเฟตไว้

วิธีนี้เราจำเป็นต้องทำแมตริง แล้วจุดปริมาณของน้ำยาไคโครเมต $K_2Cr_2O_7$ และเฟอร์รัสซัลเฟต ($FeSO_4$) ไว้กำหนดความเข้มข้น (Normality) ของเฟอร์รัสซัลเฟตที่แท้จริง แล้วนำไปคำนวณหาปริมาณของไคโครเมตที่ถูกรีดิวซ์ โดยตัวอย่างดิน

การคำนวณ

$$\% \text{ อินทรีย์คาร์บอน} = \frac{(Me K_2 Cr_2 O_7 - Me FeSO_4) \times 0.003 \times 100 \times 1.33}{\text{น้ำหนักของดิน (กรัม)}}$$

$$\% \text{ อินทรีย์วัตถุ} = \% \text{ อินทรีย์คาร์บอน} \times 1.72$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวกที่ 17

การวิเคราะห์เชิงกล (Mechanical Analysis) ^{1/}

การวิเคราะห์เชิงกลเป็นการวิเคราะห์ เพื่อหาปริมาณของอนุภาคของดินขนาดต่าง ๆ (soil separate) โดยน้ำหนัก ตามปกติการวิเคราะห์ที่สมบูรณ์ต้องทำการวิเคราะห์ดินทั้งหมด รวมทั้งขนาดโตกว่า 2 มม. ด้วย แต่ที่นิยมกันจะพิจารณาเฉพาะขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางสมมูลย์เล็กกว่า 2 มม. (fine earth) เท่านั้น

ระบบในการแบ่งแยกขนาดของอนุภาคที่นิยมใช้ในทางปฐพีศาสตร์มี 2 ระบบด้วยกัน คือ ตารางแสดงการแบ่งแยกขนาดของอนุภาคของสองระบบ

1 International System			2 USDA System		
ทรายหยาบ	2.0-0.2	มม.	ทรายหยาบมาก	2.0-1.0	มม.
			ทรายหยาบ	1.0-0.5	มม.
			ทรายขนาดกลาง	0.5-0.25	มม.
			ทรายละเอียด	0.25-0.10	มม.
ทรายละเอียด	0.2-0.02	มม.	ทรายละเอียดมาก	0.10-0.05	มม.
ซิลต์	0.02-0.002	มม.	ซิลต์	0.05-0.002	มม.
เคลย์	0.002	มม.	เคลย์	0.002	มม.

ที่มา : Day, 1965

หลักในการวิเคราะห์หาปริมาณของอนุภาคดินขนาดต่าง ๆ มีอยู่ 3 ข้อด้วยกัน คือ

1. การทำให้ดินเป็นอนุภาคโต ๆ โดยกำจัดสารเชื่อม (cementing agent) ต่าง ๆ เช่น อินทรีย์วัตถุ

^{1/} เรียบเรียงจาก ชรัตน์ (2523) และ Day (1965)

2. แยกอนุภาคของทรายทั้งหมดออกก่อน โดยวิธีร่อนผ่านตะแกรงละเอียดเปียก (wet sieving)

3. นำสารละลายดิน (soil suspension) ที่มีอนุภาคดินเหนียวและซิลต์ไปแยกหาปริมาณของอนุภาคดินเหนียวและซิลต์ ซึ่งสามารถทำได้โดย

1. ใช้ไฮโดรมิเตอร์
2. ใช้ไฮโดรมิเตอร์

ซึ่งจะพูดเฉพาะการใช้ไฮโดรมิเตอร์เท่านั้น

หลักการของการใช้ไฮโดรมิเตอร์

การใช้ไฮโดรมิเตอร์อาศัยหลักการของ stoke's equation เข้าช่วย คือ

- โดยที่
- $V = \frac{9}{18\eta} (P_s - P_1) X^2$
  - $V =$ ความเร็วในการตกตะกอน (ซม./วินาที)
  - $G =$ ความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก (980.7 ซม./วินาที²)
  - $\eta =$ ความหนืดของของเหลว (poise)
  - $P_s =$ ความหนาแน่นของอนุภาค (กรัม/ซม³)
  - $P_1 =$ ความหนาแน่นของของเหลว (กรัม/ซม³)
  - $X =$ เส้นผ่าศูนย์กลางสมมูลของอนุภาคตะกอน (ซม)

จากสมการ $V = \frac{h}{t} = \frac{9}{18\eta} (P_s - P_1) X^2$

โดยที่ $h =$ ความลึกที่ตกตะกอนในเวลา t

จากสมการเรารู้ค่า G, η, P_s, P_1 และ X ถ้าเรากำหนดความลึกในการตกตะกอนให้เท่ากับ h ก็จะคำนวณหา t ได้ อนุภาคที่มีความเร็วมากกว่า h/t จะตกตะกอนลึกกว่า h ในช่วงเวลา t ส่วนอนุภาคที่มีความเร็วต่ำกว่า h/t จะแขวนลอยอยู่เหนือระดับความลึก h ดังนั้นเมื่อเราใช้ไฮโดรมิเตอร์วัดตัวอย่างที่ระดับ h เมื่อเวลา t จะได้อนุภาคที่เล็กกว่า X

สารเคมี

1. ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ (H_2O_2) เข้มข้น 30 เปอร์เซ็นต์.
2. สารละลายคาลอง (Calgon or Sodium hexametaphosphate dispersing solution) โดยการใส่ sodium hexametaphosphate 35.7 กรัม ละลายในน้ำปริมาตร 1000 ซม.³.

อุปกรณ์

1. เครื่องบั้ง 4 ตำแหน่ง
2. บีเกอร์ขนาด 600, 800, 50 ซม.³.
3. กระจกขยาย
4. เตาอุ่น (Hot plate)
5. กระจกทวงขนาด 1000, 10, 50 ซม.³.
6. เขียงแก้วพร้อมปลายยาง (Paliceman)
7. ตูบ
8. โดลูกความชื้น
9. เขียงกวสสารละลายดิน
10. ไปเปตทมิถมิเศษ
11. ตะแกรงขนาด 106, 53 ไมโครเมตร

วิธีการ

1. ตั้งดินแห้งที่ร่อนผ่านตะแกรงขนาด 2 มม. จำนวน 20 กรัม ลงในบีเกอร์ขนาด 600 ซม.³ ที่ทราบน้ำหนักแน่นอนแล้ว เติมน้ำกลั่นลงไปประมาณ 50 ซม.³ แล้วเติมคาลอง 10 ซม.³ คนให้เข้ากัน เอากระจกขยายปิดแล้วอุ่นบนเตาอุ่นจนหมดฟอง แล้วอุ่นต่อจนแห้งแล้วนำเข้าตูบประมาณ 24-48 ชั่วโมง แล้วนำเข้าโดลูกความชื้นให้เย็น แล้วตั้งหามาหนักคียบให้แน่นอนอีกครั้ง

เติมสารละลายกลูโคสลงในบีเกอร์ตัวอย่างดิน 20 ซม³ ตั้งทิ้งไว้ 1 คืน หลังจากนั้นหาสารละลายกลูโคสในถ้วยปั่น เติมน้ำให้มีปริมาตรประมาณ 500 ซม³ แล้วนำขึ้นปั่นเป็นเวลา 5 นาที

2. เติมน้ำที่ปั่นแล้ว ผ่านตะแกรงกรองขนาด 53 ไมครอน ลงในกระบอกตวงขนาด 1000 ซม³ แล้วล้างทรายจนสะอาด (น้ำล้างใส) หลังจากนั้นนำเอาทรายที่อยู่บนตะแกรงออกไปล้างใส บีเกอร์ที่ซึ่งน้ำหนักแล้ว นำไปอบแห้งแล้วห่าน้ำหนักทรายทั้งหมด แล้วจึงนำไปแยกทรายละเอียดมากออกจากทรายทั้งหมด โดยการร่อนผ่านตะแกรงขนาด 106 ไมครอน

3. นำส่วนตมที่กรองผ่านตะแกรงลงในกระบอกตวง ซึ่งเหลือเฉพาะอนุภาคซิลต์และอนุภาคดินเหนียว ไปปรับปริมาตรให้ได้ 1000 ซม³ แล้วนำไปวางไว้ในห้องควบคุมอุณหภูมิที่คงที่ (23 °C) หลังจากนั้นใส่แท่งควนดิน ควนให้ดินเข้ากันให้ดี แล้วตั้งทิ้งไว้ให้ตกตะกอนรอการดูดควยไปเปต

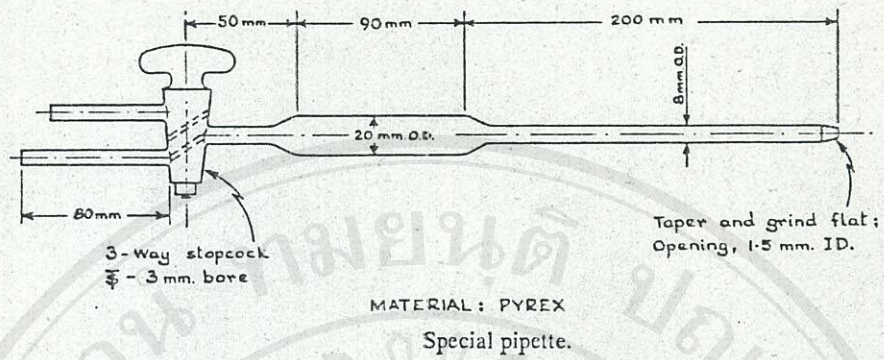
วิธีใช้ไปเปต (Pipette Method)

ไปเปตที่ใช้เป็นชนิดที่ติดตั้งเพื่อหาเนื้อดินโดยเฉพาะ เมื่อตั้งทิ้งไว้ 4 ชั่วโมงแล้วค่อย ๆ หยอนไปเปตลงไปให้ไปเปตสัมผัสผิวของสารละลายดินก่อน เมื่อเหลือเวลาประมาณ 5-10 วินาที จึงค่อย ๆ หยอนไปเปตให้ลงไปในสารละลายลึกลงไปอีก 5.5 ซม (23 °C) ดูดสารละลายดินอย่างช้า ๆ ขึ้นมา 25 ซม³ นำสารละลายที่ดูดได้ใส่ในบีเกอร์ที่ทราบน้ำหนัก แล้วไปอบห่าน้ำหนักของสารละลาย และหาปริมาณของอนุภาคดินเหนียวต่อไป

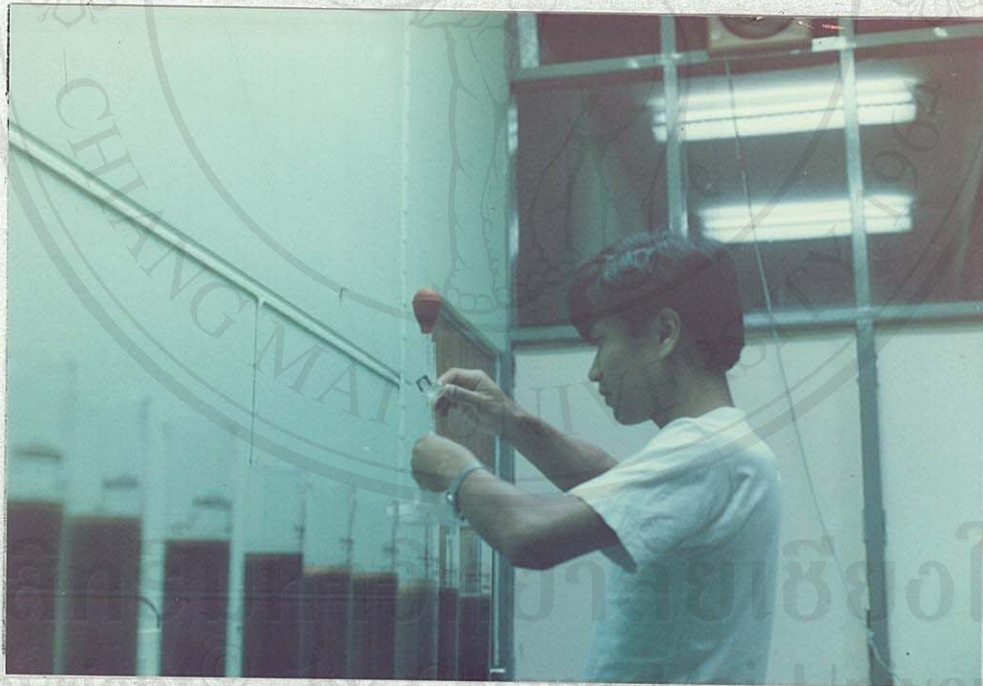
การคำนวณ

$$\% \text{ ดินเหนียว} = \frac{\{(\text{นน. บีเกอร์} + \text{สารละลาย}) - \text{นน. บีเกอร์}\} \cdot 1000}{25 \cdot \text{นน. ดินเริ่มตม}} \cdot 100$$

$$\% \text{ ดินริลล์} = 100 - \% \text{ ดินเหนียว} - \% \text{ ดินทราย}$$

รูปที่ 17.1 ไปเบตพิโคตีเคษเพื่อหาเนือคิน

รูปที่ 17.2 แสดงการกลุ่สารละลายคินด้วยไปเบต

ภาคผนวกที่ 18

การหาค่าความสามารถในการซึมซับน้ำของดิน

(Soil permeability) ^{1/}

เนื่องจากการวิเคราะห์ครั้งนี้ ต้องการทราบชั้นของความสามารถ ในการซึมซับน้ำของดิน ดังนั้นการวิเคราะห์จึงใช้การวิเคราะห์ค่า Saturated hydraulic conductivity แทนแล้วจึงเทียบชั้นกับ permeability การหาค่า saturated hydraulic conductivity ใช้หลักการของ Darcy's Law คือ

$$K = -(Q/At)(L/\Delta H)$$

$$Q = \text{ปริมาณน้ำในเวลา } t \text{ ชั่วโมง (ซม}^3\text{)}$$

$$A = \text{พื้นที่หน้าตัดของดิน (ซม}^2\text{)}$$

$$K = \text{Hydraulic conductivity (ซม./ซม.)}$$

$$\Delta H = \text{ความแตกต่างของ hydraulic head (ซม.)}$$

$$L = \text{ความยาวของแท่งดิน (ซม)}$$

$$\Delta H / L = \text{Hydraulic gradient}$$

Darcy's law ใช้อธิบายการไหลของน้ำในสภาพการอิ่มตัวด้วยน้ำค่า hydraulic conductivity ในดินแต่ละอย่างเป็นค่าที่ไม่แน่นอน และค่า hydraulic conductivity จะเป็นประโยชน์กับปัญหาการชลประทาน การระบายน้ำ การไหลบ่าของน้ำ และการชะล้างพังทลายของดิน

จากตารางที่ 18.1 ค่าของ Soil permeability สามารถหาได้จากสูตร

$$k = K\mu/\rho g$$

โดยที่ $k = \text{Soil permeability (ซม.}^2\text{)}$

$$K = \text{Hydraulic conductivity (ซม./ซม)}$$

$$\mu = \text{ความหนืดของของเหลว (Fluid Viscosity; ซม}^2\text{/วินาที)}$$

$$\rho = \text{ความหนาแน่นของของเหลว (กรัม/ซม}^3\text{)}$$

$$g = \text{แรงโน้มถ่วงของโลก (ซม/วินาที}^2\text{)}$$

^{1/} เรียบเรียงจาก ชรัศม์ (2523) และ Klute (1965)

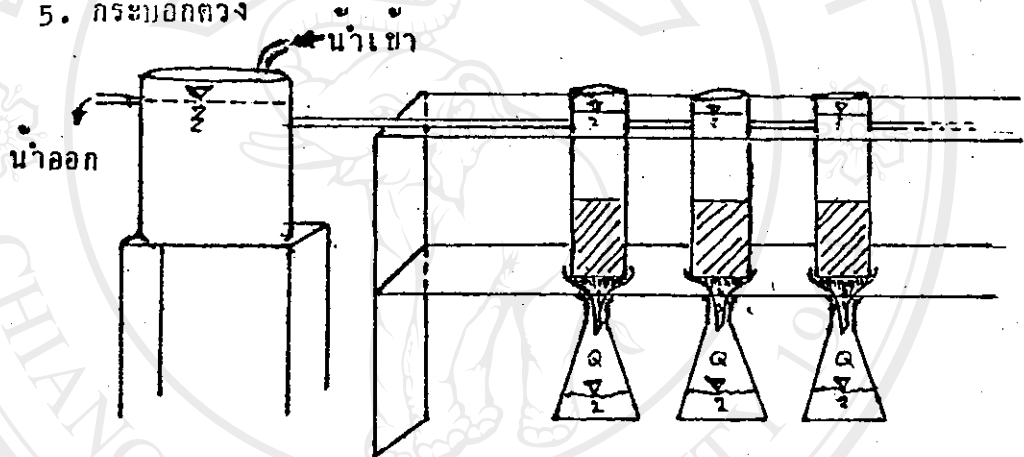
ตารางที่ 18.1 แสดงการไหลรหัส ชั้น และการเทียบค่าของ hydraulic conductivity กับ permeability ของดิน

รหัส (code)	ชั้น (class)	Hydraulic Conduc- tivity (K) (ซม/ชม)	Permeability (k) $\times 10^{-10}$ ซม ²
6	ช้ามาก (very slow)	0.125	3
5	ช้า (slow)	0.125-0.5	3-15
4	ค่อนข้างช้า (Moderately slow)	0.5 - 2.0	15-60
3	ปานกลาง (Moderate)	2.0 - 6.25	60-170
2	ค่อนข้างเร็ว (Moderately rapid)	6.25-12.5	170-350
1	เร็ว (Rapid)	12.5 - 25	350-700
	เร็วมาก (very rapid)	25	700

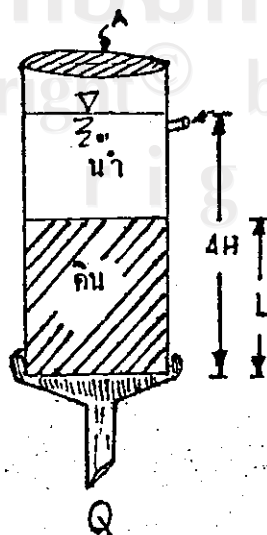
ที่มา ; O Neal, 1952 อ้างโดย Klute, 1965

อุปกรณ์

1. กระจกบดเก็บตัวอย่างดินแบบไม่ทำลายโครงสร้าง
2. ขางวัด และตาชั่งบาง
3. ชุดหา hydraulic conductivity (ดูรูปที่ 18.1, 18.2)
4. ขวดรูปสมมาตรขนาด 500-1000 มล.
5. กระจกบดทวง

รูปที่ 18.1 แสดงการติดตั้งอุปกรณ์ เพื่อหาค่า hydraulic conductivity

รูปที่ 18.2 กระจกบดเก็บตัวอย่างดิน และการคิดค่าต่าง ๆ เพื่อหาค่า hydraulic conductivity

วิธีการ

1. เก็บดินเย็บไมทำสายโครงสร้าง โดยกระบอกเก็บดิน
2. ตัดหน้าดินด้านล่างให้เรียบ แล้วหุ้มด้วยผ้าขาวบาง
3. นำดินไปแช่ในน้ำ โดยให้หน้าคอย ๆ ซึมจากด้านล่างขึ้น เป็นเวลาประมาณ 24 ชั่วโมง หรือจนกว่าดินอิ่มตัว คอยน้ำ
4. นำตัวอย่างดินในกระบอกขึ้นติดตั้งบนอุปกรณ์ ดังรูป 18.1 และ 18.4
5. ต่อสายยางจากถังน้ำเข้าสู่กระบอกดิน ให้หน้าคอย ๆ ไหลเข้า น้ำส่วนที่เหลือ จะระบายออกทางท่อระบายน้ำทิ้ง
6. ปล่อยให้ น้ำไหลผ่านแท่งดินสักครู่ จนอัตราการไหลคงที่ เริ่มจับเวลาและวัด ปริมาณน้ำ (Q) ที่ไหลผ่านแท่งดิน
7. วัดค่าต่าง ๆ เช่น ΔH (hydraulic head), ความยาวแท่งดิน (L) ปริมาณน้ำ (Q) พื้นที่หน้าตัดของดิน (A)
8. นำค่าที่ได้ไปหาค่า hydraulic conductivity และ Soil permeability ตามลำดับ

การคำนวณ

การคำนวณหาค่า hydraulic conductivity สามารถคำนวณได้จากสูตร

$$K = -(Q/At)(L/H)$$

รูปที่ 18.3 แสดงการเก็บตัวอย่างดินเพื่อหาค่าการซึมซับน้ำของดิน

รูปที่ 18.4 แสดงการหาค่าการซึมซับน้ำของดิน

ภาคผนวกที่ 19 คำบรรยายเกณฑ์ดินของหน่วยธรณีวิทยาต่าง ๆ

19.1 JR₃

Profile no.1 Name U₁ (JR₃) Date 8/4/29
 Location : Ban Had Amphoe Mae Liao
 Coordinated : 010340 Topo. sheet 5045 IV
 Classification : -
 Parentmaterial and geology : Sandstone, shale and conglomerate
 Physiography : Summit (Upper part of concave slope)
 Relief : mountainous
 Gradient : 35 %
 Slope direction : Southwest
 Erosion features : sheet wash
 Elevation : 780 m.
 Drainage : well drained
 surface stones and rock outcrops : 30 % stones
 Vegetation and Land Used : evergreen forest and shifting.

Horizon	Depth(cm.)	Description
A ₁	0-10	Very dark grayish brown (10 YR 3/2); sandy loam; weak fine and medium subangular blocky; very friable, nonsticky and non-plastic; common fine continuous tubular and many very fine interstitial pores and few animal holes; common fine and few animal holes; common fine and few medium roots; alkali (burning; field pH 8.0); clear, smooth boundary.
B ₁	10-20	Yellowish red (5 YR 5/6); sandy clay; moderate medium subangular block; firm, slightly sticky and slightly plastic; common fine continuous tubular and many very fine interstitial pores, and few animal holes; few very fine, common fine and few coarse roots; slightly acid (field pH 6.0) clear, smooth boundary.
B ₂	20-45	Yellowish red (5 YR 4/6); sandy loam; moderate fine subangular blocky; friable, slightly sticy and

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

slightly plastic; very few find discontinuous tubular and many fine interstitial pores, and few animal holes; few fine very fine and very few coarse roots; slightly acid (field pH 6.1)
 C C 45 + weathered rock and loose sandstones.

19.2 TR₅

Profile no.2 Name U₂(TR₅) Date 8/4/29
 Location : Doi pha chant Ban Sopchang Amphol
 Mae Mao
 Coordinated : 840218 Topo. sheet 4945I
 Classification : -
 Parent material and geology : reddish sandstone, shale and conglom-
 merate
 Physiography : summit
 Relief : mountainous
 Gradient : 22.5 %
 slope direction : Northeast
 Erosion features : sheet wash
 Elevation : 420 m.
 Drainage : well
 Surface stones and Rock outcrops : 30 % stones and 70 % rock outcrop
 (upper part)
 Vegetation and Land Used : bushy and dry dipterocarp

Horizon	Depth(cm.)	Description
A ₁	0-6	Dark brown (7.5 YR 3/2); sandy loam; weak very fine subangular blocky; very friable, slightly sticky and slightly plastic; few fine discontinuous tubular and common medium interstitial pores; few (10 %) gravelly; common very fine and few fine and coarse roots; very slightly acid (field pH 6.5) clear, smooth boundary

#39

B₁ 6-20 Reddish yellow (5 YR 6/6); sandy loam; weak medium to coarse subangular blocky; friable, slightly sticky and slightly plastic; very few medium discontinuous tubular and few fine interstitial pores; few fine and very fine roots; medium acid (field pH 5.5); diffuse, smooth boundary

B₂ 20-70 Reddish yellow (5 YR 6/6); sandy loam; moderate medium subangular blocky; friable, slightly sticky and slightly plastic; common medium and few coarse discontinuous tubular and few fine interstitial pores; frequent (20%) coarse rock fragments; few fine and coarse roots; medium acid (field pH 5.5).

19.3 TR₃

Profile number No.3 Name U₃(TR₃) Date 5/4/29
Location : Ban Khoi, Amphoe Ngao
Coordinated : 995910 Topo. sheet 4946I
Classification : -
Parent material and geology : Sandstone; shale and conglomerate
Physiography : summit (uper part of foot slope)
Relief : mountainous
Gradient : 42 %
Slopedirection : Southwest
Erosion features : sheet wash and rill erosion
Elevation : 380 m.
Drainage : well drained
Surface stones and rock outcrop : -
Vegetation and Land Used : Teak platation, bamboo

Horizon	Depth(cm.)	Description
---------	------------	-------------

A ₁	0-10	Dark brown (7.5 YR 3/2); loam; moderate fine subangular blocky; friable, slightly sticky and slightly plastic; common fine interstitial and few medium
----------------	------	--

		continuous tubular pores and few termite holes; common fine and few medium roots; very lightly acid (field pH 6.5); clear, smooth boundary.
A ₂	10-25	Dark reddish brown (2.5 YR 3/4); clay loam; hard medium subangular blocky; firm, sticky; and plastic; many fine interstitial pores and few termite holes; common fine, few medium and very few coarse roots; medium acid (field pH 5.5) gradual smooth boundary.
B ₁	25-50	Dark red (10 R 3/6); clay loam; hard medium angular block; very firm, sticky and plastic few fine and medium interstitial pores and very few termite holes; common fine and few medium roots; medium acid (field pH 5.5); diffuse smooth boundary.
B _{21t}	50-75	Dark red (10 R 3/6); silty clay loam; hard coarse angular blocky; very firm; sticky and plastic; few fine continuous tubular pores and common medium termite holes; few very fine, fine and very few coarse roots; strongly acid (field pH 5.0); diffuse, smooth boundary.
B _{22t}	75 +	Red (10 R 4/8); silty clay loam; hard coarse angular blocky; very firm, sticky and plastic; few fine interstitial pores and few termite holes; very few fine, coarse and few medium roots; strongly acid (field pH 5.0)

19.4 TR₂

Profile no.4	Name U ₄ (TR ₂) Date 6/4/29
Location	: Wat Tham Phra Sabai, Amphoe Mae Tha
Coordinated	: 570994 Topo.sheet 4944IVV
Classification	: -
Parent material and geology	: gray to black limestone (TR ₂)

W41

Physiography : summit (middle striength slope)
Relief : mountainous
Grandient : 45 %
slope direction : South (6)
Erosion feature. : sheet wash
Elevation : 320 m.
Drainage : well drained
Surface stones and Rock outcrops : 60% stone and 70 % rock outcrops on
uper slope
Vegetation and Land Use : dry dipterocarp.

Horizon	Depth(cm.)	Description
A ₁	0-5	Very dark gray (10 YR 3/1); clay loam; weak fine sub- gular blocky; friable, slightly plastic; many fine interstitial pores; few (10%) small subangular strong- ly weathered limestone fragments; many fine and few medium roots; alkali (field pH 8.0); clear, smooth boundary
AC	5-20	Very dark gray (10 YR 3/1); sandy loam; moderate fine subangular blocky; friable, slightly sticky and slightly plastic; common fine pores; frequent (40%) medium subangular strongly weathered limestone fra- gments; common fine, very fine and few coarse roots; alkali (field pH 8.0); gradual smooth boundary.
C	20-50	Browish yellow (10 YR 6/6); sandy loam; structureless; structureless; very friable, slightly sticky and slightly plastic, very frequent (70%) large angular weathered limestone fragments; very few fine and few coarse roots; alkali (field pH 8.0); clear smooth boundary.
R	50 +	weathered limestone

19.5 TR₁

Profile no.5 Name U₅(TR₁) Date 6/4/29
 Location : Ban Cho school; Amphoe Chac. Hom
 Coordinated : 905648 Topo. sheet. 4946 IV
 Classification : -
 Parent material and geology : limestone (dominant) Rhyolite, Andesite
 Physiography : footslope mountains
 Relief : mountainous
 Gradient : 50 %
 Slope direction : West (9)
 Erosion features : sheet wash and gully (W x D = 5x0.7m)
 Elevation : 380 m.
 Drainage : some what poorly drained
 Surface stones and rock outcrops : rock out crops 80-90 %
 Vegetation and Land Used : mixed dry dipterocarp and shifting cultivation

Horizon	Depth(cm.)	Description
A ₁	0-7	Very dark gray (10 YR 3/1), clay loam, moderate fine subangular blocky; firm, sticky and plastic; may fine tubular and interstitial pores; few fine roots; alkaline (field pH 8.0); clear, smooth boundary;
B _{1t}	7-15	Very dark gray (10 YR 3/1); clay; moderate fine subangular blocky; firm, sticky and plastic; few fine tubular and interstitial pores; frequent very fine and common fine roots; neutral (field pH 7.0); clear, smooth boundary;
B _{2t}	15-30	Very dark gray (10 YR 3/1); clay; strong coarse angular blocky; very firm, sticky and plastic; few fine interstitial pores; continuous thick clay cutan; common fine, very few very fine and coarse roots; neutral (field pH 7.0) clear, smooth boundary

B_{3t} 30-70 Very dark grayish brown (10 YR 3/2); clay; strong coarse angular blocky; very firm, sticky and plastic; few fine discontinuous tubular pores; thick continuous clay cutan on ped faces and pores; frequent large limestone fragments (30 %); neutral (field pH 7.0); clear, smooth boundary.

19 .6 PMR

Profile number No.6 Name U₆ (PMR) Date 4/4/29
 Location : Ban Dan Udom (Road cutted) Amphoe Thoen
 Coordinated : 335490 Topo. sheet 4844 II
 Classification : -
 Parent material and geology : Rhyolite Tuff and Andesite
 Physiography : summit (lower part of striength slope)
 Relief : mountainous
 Gradient : 55 %
 Slope direction : Southwest
 Erosion features : sheet wash
 Elevation : 500 m.
 Drainage : well drained
 Surface stones and rock outcrops : 5 % stones
 Vegetation and Land Used; : dry dipterocarp and bamboo
 Horizon Depth (cm.) Description

A₁ 0-8/12 Very dark grayish brown (10 YR 3/2); sandy loam.; moderate fine subangular blocky; friable, slightly sticky and slightly plastic; many fine and few medium interstitial pores; frequent (20%) subangular weathered rock fragments; many fine and common medium roots; alkali (burning; field pH 8.0); clear wavy boundary.

N44

- A₂ 8/12-25 Dark brown (10 YR 3/3); sandy loam; weak fine subangular blocky; friable, slightly sticky and slightly plastic; many very fine and few fine interstitial pores; frequent (40 %) subangular weathered rock fragments; common fine and few medium roots; neutral (field pH 7.0) gradual smooth boundary.
- A₃ 25-35 Brown to dark brown (10 YR 4/3); sandy loam; weak fine subangular blocky; friable, slightly sticky and slightly plastic; common fine and few medium interstitial pores; frequent (40%) subangular weathered rock fragment; few medium and very few coarse roots; strongly acid (field pH 5.0) clear, smooth boundary.
- B₁ 36-70 Brown to dark brown (7.5 YR 4/4); sandy clay loam; structureless; loose, nonsticky and nonplastic; few medium pores; very frequent (70 %) subangular and rounded weathered rock fragments; patchy thin clay cutan on ped faces; very few fine, coarse and few medium roots; very strongly acid (field pH 4.5); diffuse, smooth boundary.
- B₂ 70 + Dark brown (7.5 YR 3/2); sandy clay loam; structureless; loose, nonsticky and nonplastic; few medium pores; very frequent (80 %) subangular and rounded weathered rock fragments; patchy thin clay cutan on ped faces; very few coarse and medium roots; very strongly acid (field pH 4.5)

19.7 PM₃

Profile number no7

Name U₇(PM₃) Date 5/4/29

Location

: Ban Pang La Amphoe Ngao

Coordinated

: 870550 Topo.sheet 4946 II

Classification

: -

Parent material and geology : shale, limestone and sand stone (PM₃)
 Physiography : summit (mid-slope)
 Relief : mountainous
 Gradient : 55 %
 Slope direction : East (3)
 Erosion features : sheet wash and gully (WxD = 3x1.5m.)
 Elevation : 750 m.
 Drainage : well drained
 Surface stones and rock outcrop : 90 % (Upper) and 10 % (lower) of rock outcrops
 Vegetation and Land Used : Teak, dry dipterocarp and bamboo

Horizon	Depth(cm.)	Description
A ₁	0-5	Dark red 10 R 3/6); clay loam; moderate fine subangular blocky; firm, sticky and plastic; common fine interstitial and few medium continuous tubular pores; common very fine roots; slightly acid (field pH 6.0); clear, smooth boundary.
A ₂	5-20	Red (10 R 4/6); clay loam; moderate very fine subangular blocky; firm, sticky and plastic; common fine interstitial pores; few small rounded iron-manganese nodules; common very fine roots; medium acid (field pH 5.5); gradual, smooth boundary.
B ₁	20-40	Red (10 R 4/8); clay loam; moderate fine subangular blocky; firm, sticy and plastic; common interstitial pores; frequent (20 %) small rounded iron-manganese modules; few very fine and very few fine roots; medium acid (field pH 5.5); diffuse, smooth boundary.
B _{2t}	40-65	Red (10 R 4/8); clay: moderate fine angular blocky; firm; sticky and plastic; few fine discontinous tubular and few very fine interstitial pores; pachy thin clay and ironoxide cutan on ped faces; frequent (30%) small rounded iron-manganese nodules; very few fine and medium roots; slightly acid (field pH

#46

C 65 + 6.0); gradual, smooth boundary.
Red (10 R 4/6); clay; structureless; loose, sticky and non-plastic; very frequent (80%) small rounded iron-manganese nodules and frequent and frequent weathed rock fragment; medium acid (field pH 6.0)

19.8 PM₂

Profile No.8 Name U_g (Pm₂) Date 3/4/29
Location : Tham Nam Pha Pha Ngam, Amphoe Mae Phrik
Coordinated : 187330 Topo. sheet 4843 IV
Classification : -
Parent material and geology : limestone and Tuff (Pm₂)
Physiography : summit
Relief : mountainous
Gradient : 32.5 %
Slope direction : Northwest
Erosion features : sheet wash and gully (WxD=5x2 m.)
Elevation : 300 m.
Drainage : well drained
Surface stones and Rock outcrops : 70 %
Vegetation and Land Used : dry dipterocarp and bushy.

Horizon	Depth(cm.)	Description
A ₁	0-10	Very dark gray (10 YR 3/1); silt loam; hard fine subangular blocky; friable, slightly sticky and slightly plastic; common micro, few fine and few medium interstitial pores; few fine and common very fine roots; neutral (field pH 7.0); clear, smooth boundary.
B	10-30	Very dark grayish brown (10 YR 3/2); sandy clay loam hard fine subangular blocky; friable, slightly sticky and slightly plastic; common very fine and few medium roots; common very fine interstitial and few

R 30⁺ fine tubular (termite hole) pores; neutral (field pH 7.0)
limestone

19.9 PM₁

Profile no. 9 Name U₉ (PM₁) Date 6/4/29
 Location : Ban Pang Kha Amphoe Muang
 Coordinated : 635470 Topo. sheet 4945 IV
 Classification : -
 Parent material and geology : Andesite, Rhyolite and Tuff
 Physiography : Plateau
 Relief : Rolling
 Gradient : 10 %
 Slope direction : West (9)
 Erosion features : severe sheet wash and gully
 (WxD = 1.5 x 5 m.)
 Elevation : 460 m.
 Drainage : well drained
 Surface stones and rock outcrops : 30 % stone and 60 % gravel
 Vegetation and Land Used : Teak plantation, and dry dipterocarp

Horizon	Depth(Cm.)	Description
A ₁	0-5	Dark brown (10 YR 3/3); sandy loam; weak fine sub-angular blocky; very friable slightly sticky and slightly plastic; many fine interstitial pores; common fine and very fine roots; neutral (field pH 7.0) clear, smooth boundary.
AC	5-3-	Brown to dark brown (10 YR 4/3); sandy loam; structureless; loose, non-sticky and non-plastic; few fine pores; frequent (30%) small and few medium sub-angular weathered rock fragment fine and very fine roots; slightly acid (field pH 6.0) clear, smooth boundary.
C	30 ⁺	Yellowish brown (10 YR 5/8); sandy loam; structureless;

- few medium and common fine roots; slightly acid (field pH 6.0) abrupt, smooth boundary.
- B_{21t} 30-65 Reddish brown (2.5 YR 4/4); clay loam; hard fine sub-angular blocky; very firm, sticky and plastic; common very fine interstitial, few medium continuous tubular pores and few termite holes; broken moderately thick clay cutan on ped faces and pores; few fine and very few medium roots; neutral (field pH 7.0); clear, wavy boundary.
- B₁ 10/15-30 Dark reddish brown (2.5 YR 3/4); loam; moderate to hard medium subangular blocky; firm, slightly sticky and slightly plastic; common medium and many fine continuous pores, few termite holes; very few coarse, few medium and common fine roots; slightly acid (field pH 6.0) abrupt, smooth boundary.
- B_{21t} 30-65 Reddish brown (2.5 YR 4/4); clay loam; hard fine sub-angular blocky; very firm, sticky and plastic; common very fine interstitial, few medium continuous tubular pores and few termite holes; broken moderately thick clay cutan on ped faces and pores; few fine and very few medium roots; medium acid (field pH 5.5) diffuse diffuse, smooth boundary.
- B_{22t} 65 + Red (10 R 4/6); clay loam; moderate to hard fine sub-angular blocky; very firm, sticky and plastic; few very fine interstitial pores; broken moderately thick clay cutan on ped faces and pores; very few medium and few fine roots; medium acid (field pH 5.5)

19.11 Cb

Profile number no.11

Location

Coordinated

Classification

Name U₁₁ (Cb) Date 3/4/29

: Ban Wang I Thuk Amphoe Mae Phrik

: 180310 Topo. sheet 4843 IV

: -

#50

Parent material and geology : Rhyorite, Andesite, quartzite and shale
Physiography : Terrace
Relief : almost flat
Gradient : 2 %
Slope direction : Northwest (11)
Erosion features : severe sheet wash
Elevation : 190 m.
Drainage : well drained
Surface stones and Rock outcrop : 60-88 % surface stones
Vegetation and Land Use : dry dipterocarp

Horizon	Depth(cm.)	Description
A ₁	0-8	Very dark grayish brown (10 YR 3/2); very gravelly (80 %) loam; very fine weak subangular blocky and structureless; loose; nonsticky and nonplastic; common fine interstitial pores; few fine roots; very slightly acid (field pH 6.5); clear, smooth boundary;
B	9-40 ⁺	Yellowish brown (10 YR 5/6); very gravelly (90%) clay loam; structureless; loose; nonsticky and nonplastic; very few fine interstitial pores; very few fine roots. Very slightly acid (field pH 6.5)

19.12 SD

Profile No. 12 Name U₁₂ (SD) Date 4/4/29
Location : Ban Mae Thot Amphoe Thorn
Coordinated : 283285 Topo. sheet 4844 II
Classification : -
Parent material and geology : phyllite quartzite and scnist
Physiography : summit (mid-slope of striength slope)
Relief : mountainous
Gradient : 20 %
Slope direction : Northwest (11)
Erosion features : sheet wash

W51

Elevation	:	400 m.
Drainage	:	well drained
Surface stones and Rock outcrops	:	20 % stones and 70 % rock outcrops
Vegetation and Land Used	:	bushy, dry dipterocarp and bamboo
Horizon	Depth(cm.)	Description
A ₁	0-8	Black (10 YR 2.5/1); sandy loam; moderate fine sub-angular blocky; friable, slightly sticky and slightly plastic; many fine interstitial pores; frequent (20 %) subangular weathered rock fragments; many very fine roots; neutral (field pH 7.0) clear, smooth boundary.
AC	8-20	Very dark grayish brown (10 YR 3/2); sandy loam; moderate fine subangular blocky; friable, slightly sticky and slightly plastic, common fine and few medium pores; frequent (40%) subangular weathered rock fragments; common fine and few medium roots; slightly acid (field pH 6.0); clear, smooth boundary.
C	20-35	Dark reddish brown (5 YR 3/4); sandy loam; weak fine subangular blocky; very friable, slightly sticky and slightly plastic; few fine pores; very frequent(80%) subangular weathered rock fragments; few fine and few medium roots; medium acid (field pH 5.5)
R	35 +	Losse stones of phyllite, schist and quartzite.

19.13 GC

Profile number No.13	Name U ₁₃ (GC) Date 3/4/29
Location	: Ban Hui Khi Nok Amphoe Mae Phrik
Coordinated	: 030360 Topo. sheet 4743 I
Classification	: -
Parent material and geology	: Quartzite & Schist
Physiography	: summit
Relief	: mountainous
Gradient	: 55 %

W52

Slope direction : Westwest (10)
Erosion features : sheet wash and gully
Elevation : 300 m.
Drainage : well drained
Surface stones and Rock outcrops : 30-50 % gravelly
Vegetation and Land Used : bushy and dry dipterocarp

Horizon	Depth(cm.)	Description
A ₁	0-15/20	Very dark gray (10 YR 3/1); sandy loam; weak to moderate fine subangular blocky; friable, slightly sticky slightly plastic; common very fine tubular and common fine interstitial and tubular pores; frequent angular and subangular weathered quartz fragments; common fine roots; alkali (ash; field pH 8.0) clear, wavy boundary.
AC	15/20-30/40	Brown (7.5 YR 5/4); sandy clay loam; structureless; friable, slightly sticky and slightly plastic; few very fine interstitial pores; very frequent angular and subangular weathered quartz fragment; few medium roots; slightly acid (field pH 6.0); clear, wavy boundary.
C	30/40 ⁺	Reddish brown (2.5 YR 5/4); sandy clay loam; structureless; friable, slightly sticky and slightly plastic; very few fine interstitial pores; very frequent angular and subangular weathered quartz fragments; very few medium roots; very slightly acid (field pH 6.5)

19.14 Gr

Profile No.14

Location

Coordinated

Classification

Name U₁₄(gr) Date 2/4/29

: Doi Pae, Khun Tan mountains

: 250320 Topo. sheet 4845 IV

: -

Parent material and geology : Residuum from granite (gr)
 Physiography : Lower summit
 Relief : mountainous
 Gradient : 22 %
 Slope direction : Southwest
 Erosion features : sheet wash and rill erosion
 Elevation : 480 m.
 Drainage : well drained
 Surface stones and rock out crops : -
 Vegetation and Land Used : dry dipterocarp, bamboo and teak
 plantation

Horizon	Depth(cm.)	Description
A ₁	0-5/10	Very dark gray (10 YR 3/1); sandy loam; moderate medium subangular blocky; friable, slightly sticky and slightly plastic; many fine interstitial and few medium tubular pores; many fine and few medium roots; slightly acid (field pH 6.0); clear, wavy boundary.
A ₂	5/10-18.25	Yellowish brown (10 YR 5/4); sandy loam; moderate medium subangular blocky; friable, slightly sticky and slightly plastic; many medium tubular, common fine interstitial pores and few animal (termite)holes; few fine and common medium roots; slightly acid(Field pH6.0); clear, wavy boundary.
B _{21t}	18/25-28/35	Brown (7.5 YR 5/4); coarse sandy clay; hard medium subangular blocky; firm, sticky and plastic, many fine and few medium interstitial pores; few medium and very few coarse roots; medium acid (field pH5.5); clear, wavy boundary.
B _{22t}	28/35-65	Brown (7.5 YR 5/4); coarse sand and mica, sandy clay; hard coarse subangular blocky; firm; sticky and plastic; patchy thin clay cutan on ped faces; many fine and few medium interstitial pores; few medium roots; v very strongly acid (field pH 4.5); clear, smooth.

454

boundary.
B_{23t} 65-75 + Gray (10 YR 5/1); coarse sandy clay; hard coarse subangular blocky; firm, sticky and plastic; patchy thin clay cutan on ped faces; common fine interstitial pores; few fine and medium roots; very strongly acid (pH 4.5)

19.16 Bs

Profile No.15 Name U₁₅(Bs) Date 4/4/29
Location : Ban Hat Pudai; Amphoe Kokha
Coordinated : 390940 Topo. sheet 4844 I
Classification : -
Parent material and geology : Basalt
Physiography : Plateau
Relief : nearly flat
Gradient : 2 %
Slope direction : Southeast
Erosion features : severe sheet wash
Elevation : 320 m.
Drainage : somewhat poorly drained
Surface stones and Rock out crops : 60-70 % rock out crops and 80 % stones
Vegetation and Land Used : grass, sugar cane and dry dipterocarp

Mosizon	Depth(cm.)	Description
A ₁	0-10	Black (10 YR 2.5/1); sandy loam; weak fine subangular blocky; very friable, slightly sticky and slightly plastic; many fine interstitial pores. frequent (30%) rounded gravells; slightly acid (field pH 6.0); clear, smooth boundary.
AC	10-20	Very dark gray (10 YR 3/1); common medium distinct clear yellowish red (5 YR 5/6) mottles; loam; stru-

N55

ctureless (single grain); loose, nonsticky and nonplastic; many fine interstitial pores; very frequent (50-60 %) rounded gravell; few fine and very few medium roots; very slightly acid (field pH 6.5); gradual smooth boundary.

C 20-30

Dark gray (10 YR 4/1); many medium distinct clear yellowish red (5 YR 5/6) mottles; clay loam; structureless; friable slightly sticky and slightly plastic; few very fine interstitial pores; very frequent (70 %) rounded strongly weathered basalt fragments; very few fine and medium roots; very slightly acid (field pH 6.5), clear, irregular boundary.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวกที่ 20 รูปแสดงลักษณะพืชพรรณและหน้าตัดดินของหน่วยธรณีวิทยาต่าง ๆ

20.1 แสดงสภาพป่าไม้บริเวณ
เก็บตัวอย่างตามลักษณะ
ธรณีวิทยาแบบ JR₃
ที่บ้านหาด อ.แม่เมาะ

20.2 แสดงหน้าตัดของดินที่เกิด
จากลักษณะธรณีวิทยาแบบ
JR₃ ที่บ้านหาด อ.
แม่เมาะ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
University of Chiang Mai
reserved

20.3 แสดงสภาพป่าไมบริเวณ
เก็บตัวอย่างตามลักษณะ
ธรณีวิทยาแบบ TR₅
ที่คอยผาช่าง บ้านสับ
จาก อ.แม่เมาะ

20.4 แสดงหน้าตัดของดินที่
เกิดจากลักษณะธรณีวิทยา
แบบ TR₅ ที่คอยผาช่าง
บ้านสับจาก อ.แม่เมาะ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University
reserved

20.5 แสดงสภาพป่าไม้บริเวณ
เก็บตัวอย่างตามลักษณะ
ธรณีวิทยาแบบ TR₃ ที่
บ้านข่อย อ.งาว

20.6 แสดงหน้าตัดของดินที่
เกิดจากลักษณะธรณีวิทยา
แบบ TR₃ ที่บ้านข่อย
อ.งาว

20.7 แสดงสภาพป่าไผ่บริเวณ
เก็บตัวอย่างตามลักษณะ
ธรณีวิทยาแบบ TR₂ ที่
วัดด้าพระสวาย อ.
แม่ทะ

20.8 แสดงหน้าตัดของดินที่
เกิดจาก ลักษณะธรณีวิทยา
แบบ TR₂ ที่วัดด้าพระ
สวาย อ.แม่ทะ

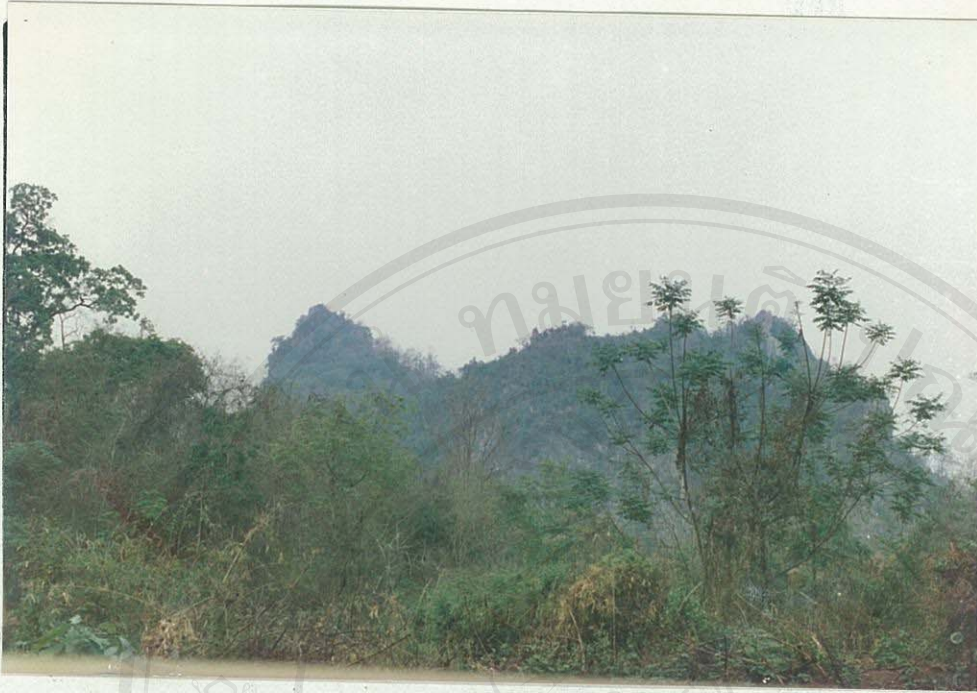
20.9 แสดงสภาพป่าไหม้บริเวณ
เก็บตัวอย่างตามลักษณะ
ธรณีวิทยาแบบ TR₁ ที่
โรงเรียนบ้านซ้อ อ.
แจ้ห่ม

วิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University
research
20.10 แสดงหน้าตัดของดินที่
เกิดจากลักษณะธรณีวิทยา
แบบ TR₁ ที่โรงเรียน
บ้านซ้อ อ.แจ้ห่ม

๕๐.๑๑ แสดงสภาพป่าไม้บริเวณเก็บตัวอย่างตามลักษณะธรณีวิทยาแบบ PMR ที่บ้านค่านอกม อ. เดิน

๕๐.๑๒ แสดงหน้าตัดดินที่เกิดจากลักษณะธรณีวิทยาแบบ PMR ที่บ้านค่านอกม อ. เดิน

20.13 แสดงสภาพป่าไม้บริเวณ
เก็บตัวอย่างตามลักษณะ
ธรณีวิทยาแบบ PM₃
ที่บ้านปางหละ อ.งาว

20.14 แสดงหน้าตัดของดินที่
เกิดจากลักษณะธรณี
วิทยาแบบ PM₃ ที่บ้าน
ปางหละ อ.งาว

20.15 แสดงสภาพป่าไผ่บริเวณ
เก็บตัวอย่างตามลักษณะ
ธรณีวิทยาแบบ PM₂
บริเวณถ้ำผาแดง
อ.แม่พริก

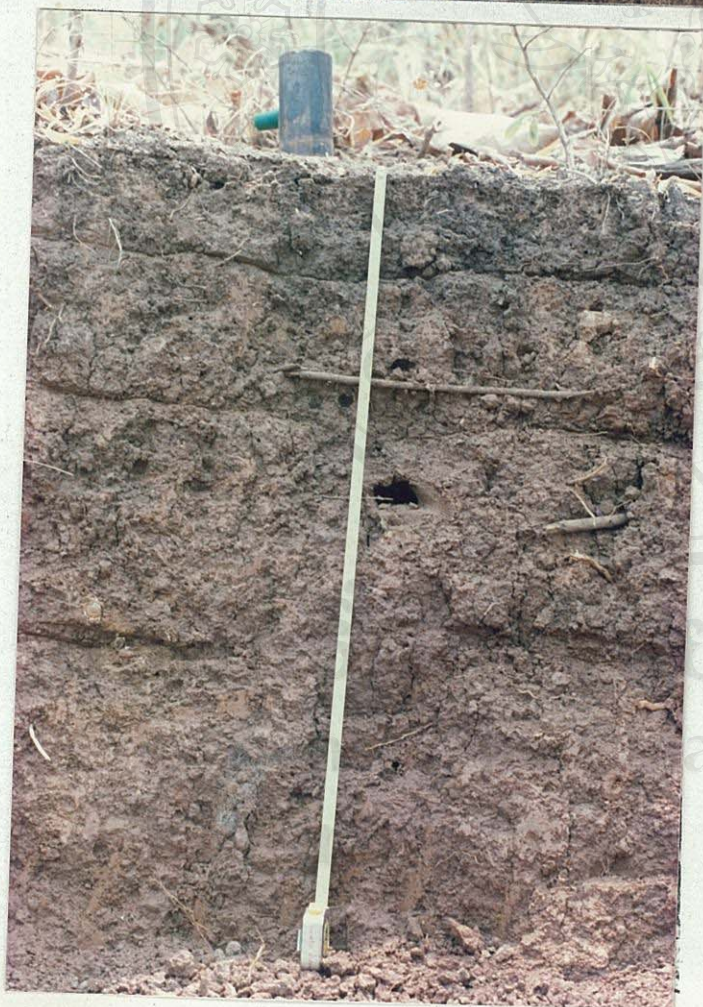
20.16 แสดงงานาตัดของหินที่
เกิดจากลักษณะธรณี
วิทยาแบบ PM₂ บริเวณ
ถ้ำผาแดง อ.
แม่พริก

20. 17 แสดงสภาพป่าไม้อริเขต
เก็บตัวอย่างตามลักษณะ
ธรณีวิทยาแบบ PM₁
ที่บ้านปางค่า อ.เมือง
ลำปาง

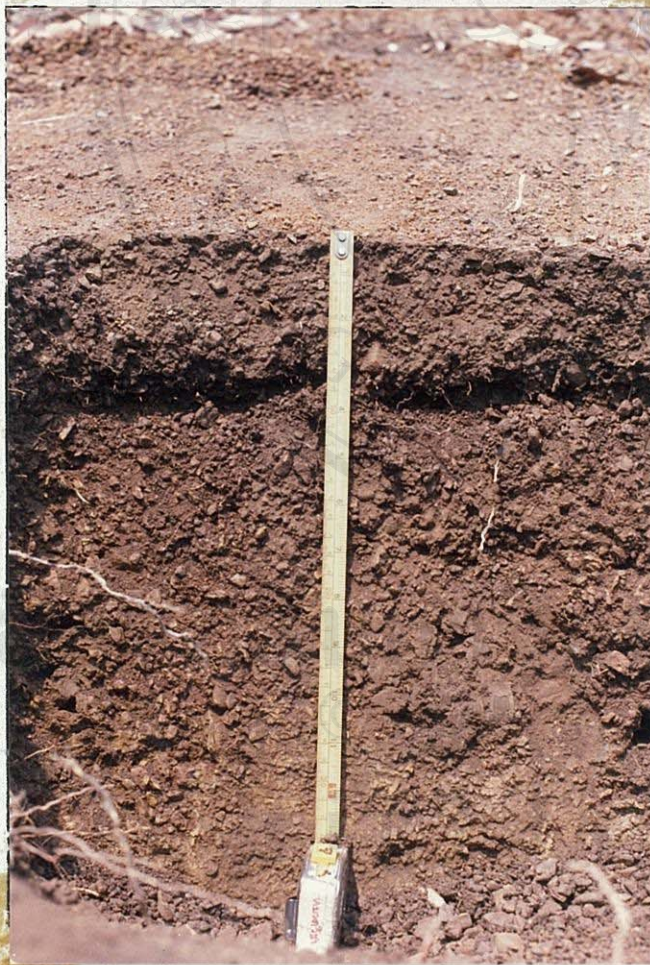
20. 18 แสดงหน้าตัดของดินที่
เกิดจากลักษณะธรณี
วิทยาแบบ PM₁ ที่บ้าน
ปางค่า อ.เมืองลำปาง

20.19 แสดงสภาพป่าไหมริ
เขตเก็บถั่วอย่างตาม
ลักษณะธรณีวิทยาแบบ
Cp ที่บ้านคานอูทม
อ.เดิน

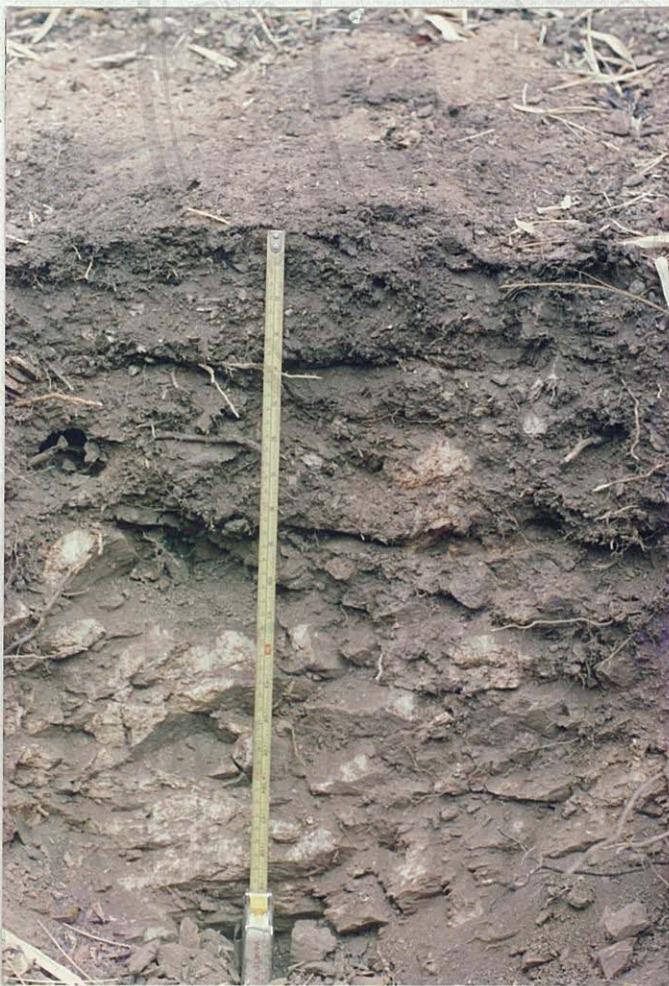
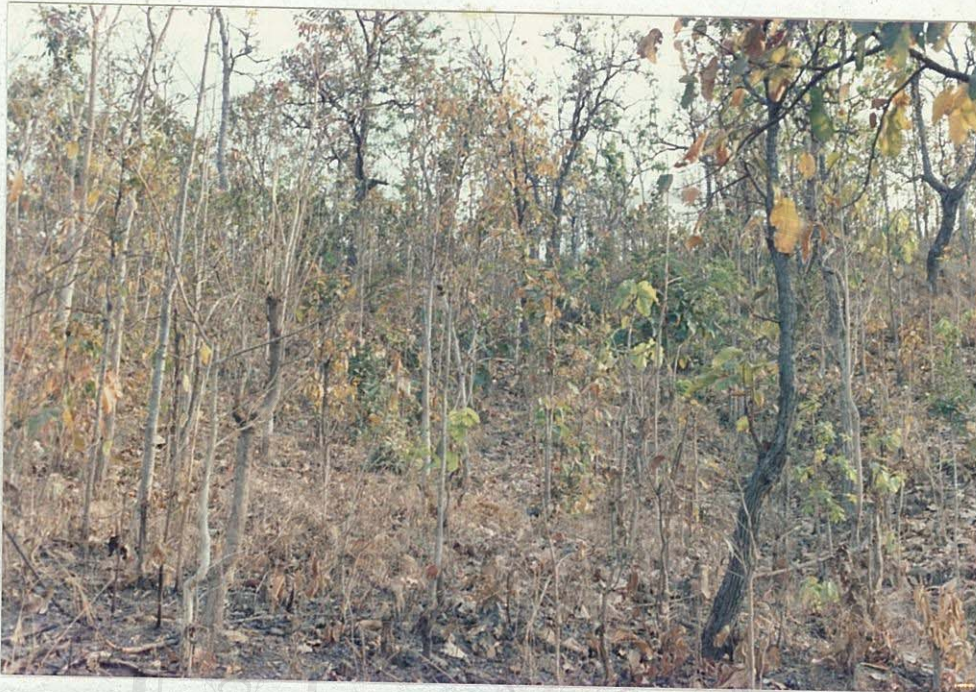
20.20 แสดงสภาพตัดของดินที่
เกิดจากลักษณะธรณี
วิทยาแบบ Cp ที่
บ้านคานอูทม อ.เดิน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University
The Journal of the Faculty of Science

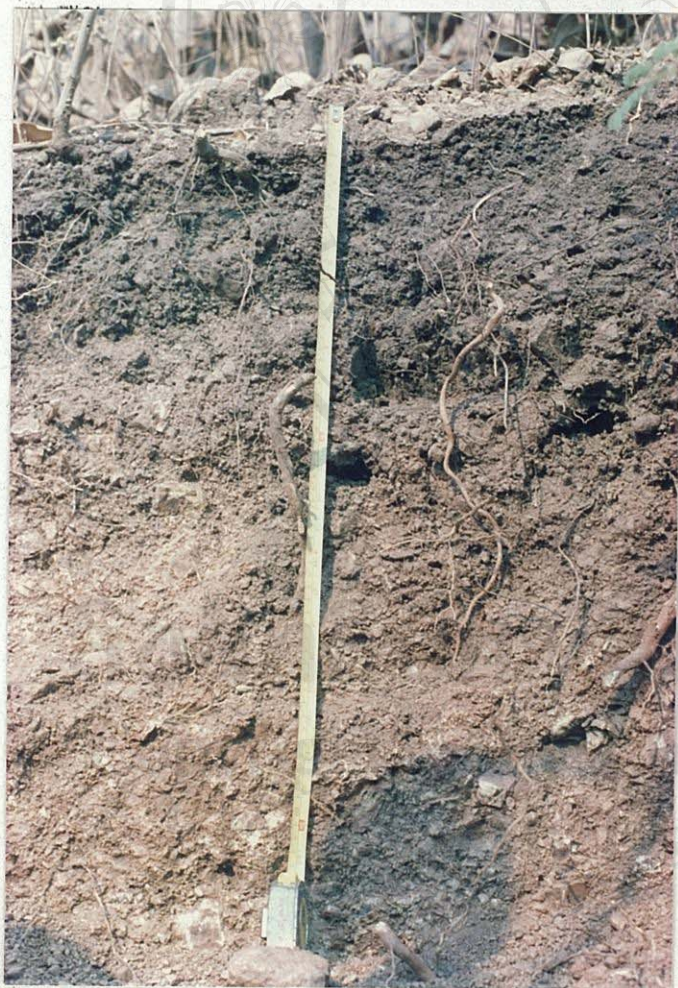
20.21 แสดงสภาพป่าไม้บริเวณ
เก็บตัวอย่างตามลักษณะ
ธรณีวิทยาแบบ cb ที่
บ้านวังอิทก อ. สบปราบ

20.22 แสดงหน้าตัดของดินที่
เกิดจากลักษณะธรณี
วิทยาแบบ cb ที่บ้าน
วังอิทก อ. สบปราบ

20.23 แสดงสภาพป่าไผ่บริเวณ
เก็บตัวอย่างความลึกขณะ
ธรณีวิทยาแบบ SD บ้าน
แม่ตอก อ. เดิน

20.24 แสดงหน้าตัดของดินที่
เกิดจากลักษณะธรณี
วิทยาแบบ SD ที่บ้าน
แม่ตอก อ. เดิน

20.25 แสดงสภาพป่าไผ่และ
ลักษณะดินบริเวณเก็บ
ตัวอย่างดินตามลักษณะ
ธรณีวิทยาแบบ GC ที่
บ้านห้วยชันนิก อ.แฉะเร็ด

20.26 แสดงหน้าตัดของดินที่
เกิดจากลักษณะธรณี
วิทยาแบบ GC ที่บ้าน
ห้วยชันนิก อ.แฉะเร็ด

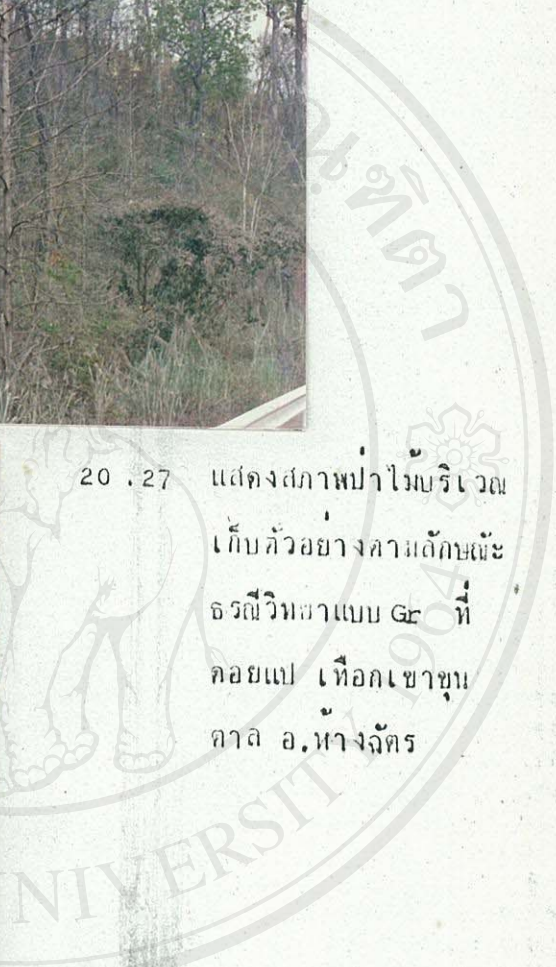
มหาวิทยาลัย
 Chiang Mai University
 resarv e d

20 . 27 แสดงสภาพป่าไผ่บริเวณ
เก็บตัวอย่างความลึกชั้น
ธรณีวิทยาแบบ Gr ที่
คอยแป เทือกเขาขุน
ตาล อ.หางฉัตร

20 . 28 แสดงหน้าตัดของดินที่
เกิดจากลักษณะธรณีวิทยา
แบบ Gr ที่คอยแป
เทือกเขาขุนตาล อ.
หางฉัตร

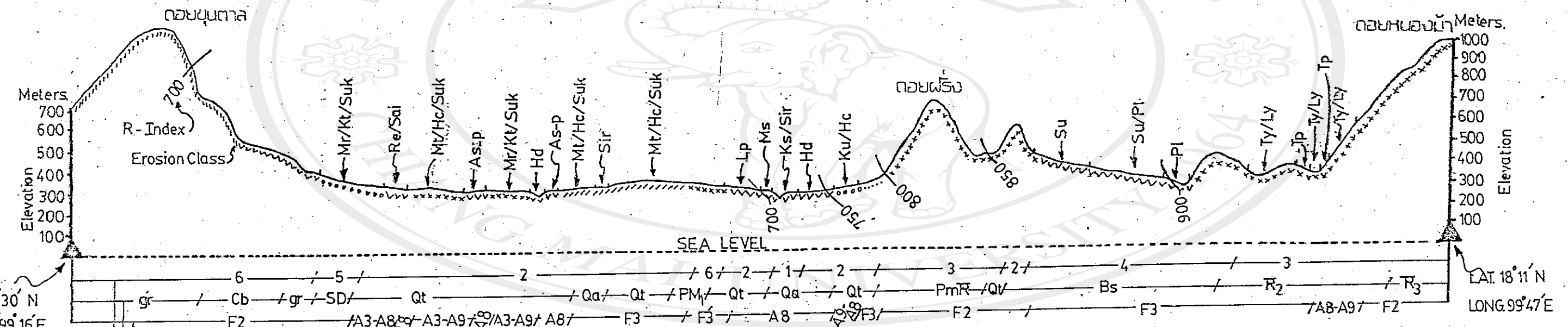

20.29 แสดงสภาพป่าไผ่บริเวณ
เก็บตัวอย่างตามลักษณะ
ธรณีวิทยาแบบ Bs ที่
บ้านหาคูไผ่ อ.เกาะ
คา

20.30 แสดงหน้าตัดของดินที่เกิด
จากลักษณะธรณีวิทยาแบบ
Bs ที่บ้านหาคูไผ่
อ. เกาะคา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Chiang Mai University
 Faculty of Science

H71

18° 30' N
99° 16' E

LAT. 18° 11' N
LONG. 99° 47' E

Vegetation and Land used
 Geology (see figure 6)
 Geomorphology (see figure 7)

Scale: Vertical 1:250,000
 Horizontal 1:25,000

Erosion Class.
 v Very low
 • Low
 / Medium
 o High
 * Very high

ภาคผนวกที่ 21 แสดงภาพตัดขวางลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดลำปาง

All rights reserved